

ISB-12/2011.
(ISB-41/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**
2011. szeptember 14-én, szerdán 9 óra 5 perctől
a Képviselői Irodaház II-es számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)</i>	5
<i>Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (3927/1. szám)</i>	5
<i>Banai Péter helyettes államtitkár tájékoztatója</i>	5
<i>Lődiné Cser Zsuzsanna tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések</i>	10
<i>Válaszok</i>	14
<i>Hozzászólások</i>	18
<i>Viszontválaszok a hozzászólásokra</i>	24
<i>Határozathozatal</i>	27
<i>Egyebek</i>	28

Napirendi javaslat

1. a) A **Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról** szóló törvényjavaslat (T/3927. szám) (Általános vita)
- b) Az **Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről** (3927/1. szám)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Talabér Márta (Fidesz) alelnök
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Tamás Barnabás (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Dr. Stágel Bence (KDNP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP)
Szűcs Erika (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)
Vágó Sebestyén (Jobbik)
Vágó Gábor (LMP)

Helyettesítési megbízást adott:

Ágh Péter (Fidesz) Talabér Mártának (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz) dr. Lanczendorfer Erzsébetnek (KDNP)
Hirt Ferenc (Fidesz) dr. Vas Imrének (Fidesz)
Kapus Krisztián (Fidesz) prof. Iván Lászlónak (Fidesz)
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz) Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz) Rónaszékiné Keresztes Monikának (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz) Tamás Barnabásnak (Fidesz)
Bús Balázs (KDNP) dr. Stágel Bencének (KDNP)
Dr. Varga László (MSZP) Szűcs Erikának (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Banai Péter helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető (Állami Számvevőszék)
Gerencsér Balázs főosztályvezető-helyettes (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Késedi Ferenc közigazgatási főtanácsadó (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 5 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Vendégek! Az ülést megnyitnánk. Megállapítom, hogy határozatképesek vagyunk. A bizottsági ülés kezdete előtt a helyettesítéseket szeretném ismertetni. Bábiné Szotzfried Gabriella helyettesíti Lakatosné Sira Magdolnát, Hirt Ferenc képviselő urat Vas Imre képviselő úr, Székyné dr. Sztrémi Melindát Rónaszéki képviselő asszony helyettesíti, Tapolczai Gergely képviselő urat Tamás Barnabás képviselő úr helyettesíti, Bús Balázs képviselő urat Stágel Bence képviselő úr helyettesíti, és dr. Varga László képviselő urat Szűcs Erika képviselő asszony helyettesíti, Csizi Péter képviselő urat pedig Lanczendorfer Erzsébet képviselő asszony helyettesíti.

A napirendi pontok kiküldésre kerültek. Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy valakinek van-e hozzáfűznivalója. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor aki a napirendi pontokat elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm, a bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendi javaslatot.

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)

Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (3927/1. szám)

Soron következik a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/3927. számú törvényjavaslat, valamint az ehhez kapcsolódó ÁSZ-jelentés megtárgyalása. Az előterjesztő képviselőletében köszöntöm Banai Péter helyettes államtitkár urat, Szelényi György és Késedi Ferenc közigazgatási főtanácsadó urakat, a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Lódiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonyt, Zakar László számvevő tanácsos urat és Vlasits Ágnes számvevő asszonyt, az Állami Számvevőszék, valamint Gerencsér Balázs főosztályvezető-helyettes urat a NEMFI részéről.

Elsőként az államtitkár úrnak adnám át a szót.

Banai Péter helyettes államtitkár tájékoztatója

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság!

A költségvetés az egyik legfontosabb gazdaságpolitikai eszköz minden kormány kezében, így maga a költségvetési javaslat, illetőleg a költségvetési törvény végrehajtása sokat elárul egy adott kormány gazdaságpolitikájáról. Hogyha a 2010. évi költségvetést nézzük, akkor a központi alrendszer hiányát, az egyik legfontosabb mutatót tekintve, azt látjuk a 2010-es zárszámadási javaslatban, hogy az eredeti tervek szerint alakult a 2010. évi hiányszám. Ugyanakkor hogyha a költségvetés részleteit nézzük, akkor azt látjuk, hogy évközben nagyon jelentős változások voltak. Ha a tisztelt bizottság megengedi, ezért elsősorban, tekintettel arra, hogy a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról van szó, néhány szót arról szólnék, hogy hogyan alakult a 2010. évi költségvetés.

Az eredetileg jóváhagyott európai uniós módszertan szerinti hiánycél 3,8 százalék volt. Ehhez a központi alrendszer szintjén pénzforgalomban, tehát azokban a számokban, amelyek a tisztelt Országgyűlés előtt voltak, mintegy 3,3 százalékos GDP-arányos hiány társult.

A zárszámadási számok azt mutatják, hogy a központi alrendszer szintjén ez a hiány az eredeti tervek szerint alakult GDP-arányosan, némileg kismértékben jobb is lett a központi

alrendszer hiánya, abszolút összegben némileg magasabb lett a hiány az eredetileg jóváhagyotthoz képest, mintegy 102 százalék volt a teljesülés. Az eltérést a GDP-arányosan jobb pozíció és az abszolút összeg némi romlása között az adja, hogy a GDP az előzetes tervekhez képest jobban alakult 2010-ben. Tehát a központi alrendszerénél a kormány irányítása alá tartozó intézményeknél GDP-arányosan egy picit jobban alakult a hiány.

Az államháztartás egészét tekintve és az európai uniós elszámolásokat nézve, európai uniós módszertan, eredményszemléletű elszámolás alapján az eredeti 3,8 százalékos hiányhoz képest 4,2 százalékban alakult az államháztartás hiánya. A tervekhez képest, a 3,8 százalékos tervhez képest a 0,4-es eltérést részben a helyi önkormányzatok tervezetthez képest nagyobb hiánya okozza, részben az említett eredményszemléletű elszámolásból a 2011. eleji adóbevételek 2010-re való elszámolása és a tervezetthez képest alacsonyabb adóbevételek teljesülés eredményezi.

Ahogy említettem, a központi alrendszer hiánya nagyjából a tervek szerint alakult, azonban évközben igen jelentős változások történtek. 2010 közepén az új kormány az akkori számítások szerint azt látta, hogy a hiány nagyobb lehet, mint az eredetileg jóváhagyott szám. Pont ebben az időszakban, 2010 közepén kezdett kibontakozni, sőt lett egyre erőteljesebb a Görögországból induló adósságválság, mely más európai uniós országokra is áttért, mondhatni, az adósságválság tovább folyt, megfertőzött más országokat is. Ebben a nemzetközi környezetben az államadósságok magas mértékének és az államháztartási hiány magas mértékének úgymond kritikus viszonyítási ponttá válásakor a választások utáni új kormány úgy döntött, hogy jelentős beavatkozásokat hajt végre az államháztartás kordában tartása érdekében. Ennek keretében kerültek elfogadásra az akciótervek, illetőleg a kapcsolódó kormányhatározatok, melyek jelentős többletbevételeket jelentettek az államháztartás számára.

Melyek voltak ezek a többletbevételek? Ugye a sokat ismert bankadó, a krízisadó, a magánnyugdíj-pénztári tételek átirányítása. Ebből a három tételből közel 400 milliárd forintnyi többletbevétele keletkezett az államháztartásnak. A bevételi oldali intézkedések mellett kiadási oldalon is igen jelentős intézkedések voltak, kiszűrés, leállításával, bérstopppal, esetenként zárolásokkal, kiadás-visszafogásokkal. Ezek a kiadásoldali intézkedések a 200 milliárd forintot meghaladták. Azt láthatjuk tehát, hogy az eredetileg jóváhagyott költségvetéshez képest egészen más szerkezetben kerültek a kiadások és a bevételek végrehajtásra, és ezek az évközi intézkedések biztosították azt, hogy az államháztartás fenntartható, finanszírozható legyen, és ahogy említettem, az eredetileg tervezetthez képest közeli vagy az uniós eredményszemléletű elszámolást tekintve kismértékben meghaladó hiány legyen.

Az intézkedések mellett megint az általános vitára való alkalmasság kapcsán fontos megemlíteni, hogy ezen intézkedéseknek milyen makrogazdasági hatása volt. Jelentős mértékű kiigazítás mindig növekedési áldozattal, vagy mondhatnánk azt, hogy makrogazdasági áldozatokkal jár. Én azt gondolom, hogyha a makrogazdasági számok alakulását nézzük, akkor azt látjuk, hogy úgy került sor az államháztartás stabilizálására, hogy az a lehető legkisebb – véleményem szerint – növekedési áldozattal járt. Erre utaltam például akkor, amikor a 2010-es, eredetileg tervezett GDP változáshoz képest pozitívabb számot említettem, nevezetesen a 2010. évi költségvetési törvényjavaslat egy 0,9 százalékos negatív GDP-változással számolt, és a 0,9 százalékos csökkenéshez képest a 2010-es tényszám egy 1,2 százalékos bővülést mutat.

Az államháztartás ezen keretein belül, ha megengedi a tisztelt bizottság néhány szót szólnék a bizottság hatáskörébe tartozó, talán leginkább érdeklődésre számot tartó területekről. Ami a családi támogatások rendszerét illeti: évközben több jelentős változás volt, ebből talán, ha kettőt kiemelhetek. Az egyik a családi pótlék rendszerének átalakítása. 2010. augusztus 30. óta két formája van ennek az új családpótlék-rendszernek. A gyermek

megszületésétől a tankötelezettség kezdetéig nevelési ellátás, ezt követően iskoláztatási támogatást folyósít a kincstár. Az egyik ilyen nagy változtatás mellett a másik, amit talán kiemelnék, aminek ugyan 2010-ben számszaki hatása nincsen, de mégis rendszerátalakítását tekintve jelentős, hogy a gyes két évről három évre került kitolásra mint folyósítási időtartam változtatás.

A szabályozási változások kapcsán az említettektől eltér az, hogy a gázártámogatás tekintetében nemcsak szabályváltoztatásra került sor, vagyis 2010. december 31-ig meghosszabbításra került a gázártámogatás rendszere, hanem nyilván ennek költségvetési kihatása is volt.

A számokat tekintve, ha megengedjük, a családi támogatásokra kanyarodnék vissza. A családi támogatások, családi pótlék, gyes, gyed összességében nagyjából a tervezett előirányzat szerint alakult, kisebb eltérések mindegyik tételnél voltak, de nagyjából az eredetileg jóváhagyott tervek szerint alakultak a számok. Tehát az említett kiadásoldali intézkedések ezen ellátásokat nem érintették, csakúgy mint a szociális támogatásoknál visszafogásra 2010-ben nem került sor. Az ellátásokat nem érintette, a kiadás-visszafogások jellemzően a központi kormányzat igazgatási jellegű területein történtek. Tehát a családi támogatások összege abszolút értékben nagyjából a tervezet szerint alakult. Igaz ez az egészségkárosodással kapcsolatos ellátásokra, a fogyatékkal kapcsolatos ellátásokra is.

A szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi támogatások tekintetében a helyi önkormányzatok, tehát nem a központ, hanem a helyi önkormányzatok által nyújtott támogatások tekintetében azt látjuk, hogy segélyezési feladatokra az önkormányzatok 2010-ben eredetileg 183 milliárd forint kiadást terveztek, a 2010. évi tényszerű szám közel 242 milliárd forint. Tehát jóval többet fordítottak a helyi önkormányzatok segélyezési feladatokra, hozzáteszem, hogy a helyi önkormányzatok hiánya az eredetileg tervezetthez képest magasabb lett, ezért is nem teljesült a 3,8 százalékos hiánycél. Ugye sok tételből tevődhet össze, nyilván ebben közrejátszott az is, hogy segélyezési célokra több került kiadásra a helyi önkormányzatok részéről. *(Vágó Gábor érkezik az ülésterembe.)*

A helyi önkormányzatoknál maradványok. Az egyes ellátások létszámadatait tekintve azt látjuk, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma a 2009. évi 34 ezer főről körülbelül 40 ezer főre növekedett, a közcélú foglalkoztatottak havi átlagléttszáma meghaladta a 90 ezer főt, őszi hónapokban a 110 ezer főt is elérte. Illetőleg az anno még rendelkezésre állási támogatásban részesülők száma átlagosan 184 ezer főt tett ki. Zárójelben jegyzem meg, hogy nyilván ez az a támogatás, amelynek a rendszere átalakult és 2010-től idén az év második felétől foglalkoztatáshelyettesítő támogatás néven fut.

Az önkormányzatoknál maradványok még egy adatot említek. Az önkormányzati fenntartású szociális és gyermekvédelmi és gyermekjóléti intézményrendszer keretei között 2010-ben több mint 280 ezer fő ellátásáról gondoskodtak.

A szociális gyermekvédelmi támogatásokat illetően tehát a központnál, ahogy említettem, nagyjából a tervek szerint alakultak a számok, a szabályozási változások több tekintetben lényeges horderejűek voltak, a helyi önkormányzatoknál az összes segélyezési kiadás növekedett. És végezetül egy dolgot említenék még, a nyugdíjrendszer, amely szintén jelentős érdeklődésre tartott számot.

A nyugdíj jellegű kiadások tekintetében szabályozási területen egy nagy változás volt 2010-ben, a már említett magánnyugdíj-pénztári ellátások átirányítása. Ez két havi összeget jelentett, meghaladta a 60 milliárd forintot, ez is hozzájárult ahhoz, hogy az államháztartás rendszerét stabilizálni lehessen. Emellett a szabályváltás mellett az ellátások a jóváhagyott törvényi rendelkezések szerint kerültek kifizetésre, vagyis 2010-ben nemcsak a normál nyugdíjemelésre került sor, hanem az év második felében a kiegészítő ellátás emelésére is.

Tisztelt Bizottság! A zárszámadási törvényjavaslat általános kereteiről, illetőleg néhány, a bizottság hatáskörébe tartozó témáról ezeket tartottam fontosnak kiemelni. Kérdés

esetén természetesen a kollégáimmal együtt állunk a bizottság rendelkezésére, és a benyújtott törvényjavaslat tekintetében a kormány az általános vitára való alkalmasságot javasolja a tisztelt bizottság számára. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonynak adom meg a szót.

Lődiné Cser Zsuzsanna tájékoztatója

LŐDINÉ CSER ZSUZSANNA (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok, Képviselő Urak! Tisztelt Meghívottak!

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének tett akkor eleget, amikor a költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot véleményezte, annak megbízhatóságát, szabályszerűségét ellenőrizte. Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy a jelenlegi prezentációs rendszer ebben az évben sem támogatja megfelelően az információtartalom állandóságát, az átláthatóságot, az évek közötti összevetést és a folyamatokról való képkötést, ideértve a célok és azok teljesülésének követhetőségét is.

Mint említettem, a költségvetés végrehajtását a törvényjavaslatban szereplő megbízhatósági szempontból ellenőriztük. Hangsúlyoznám, hogy az ellenőrzésünknek nem volt célja a költségvetés végrehajtása gazdasági folyamatainak célszerűségi, eredményességi szempontból való értékelése. Arra az ÁSZ-rendszer, illetve teljesítményellenőrzései irányulnak.

Az ellenőrzés kiterjedt az úgynevezett alkotmányos fejezetek, a fejezeti jogosítvánnyal rendelkező költségvetési címek, a fejezetek igazgatási címeinek és a fejezeti kezelésű előirányzatok beszámolóinak, a költségvetés közvetlen bevételeinek és kiadásainak elszámolására, valamint az elkülönített állami pénzalapokra és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaira. Az ellenőrzés során áttekintettük az előző évben a 2009. évi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése során tett javaslataink hasznosulását, kiemelt figyelmet fordítottunk a már több éve fennálló hiányosságokra. Megállapításainkat a jelentés és a függelék részletesen tartalmazza, a képviselői levélben pedig igyekeztünk a fő összefüggésekre felhívni a figyelmet, ezért azokat most nem ismételném meg, csak néhány, a bizottság tagjai feladatkörébe, érdeklődésére számot tartó megállapításra hívnám fel a figyelmet.

Mint ismert, a 2010. évi költségvetés végrehajtása két kormányzati ciklushoz kapcsolódott. A kormányzati struktúraváltással összefüggésben az Országgyűlés által elfogadott kiadási és bevételi főösszeg változatlanul hagyása mellett megváltozott a költségvetés szerkezeti rendje.

A 2010-ben bekövetkezett kormányzati struktúraváltás a minisztériumok számát 13-ról 8-ra csökkentette. A fejezeteknél végzett pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzés a beszámolók megbízhatóságát minősítette. A minősítéseket a jelentés 338-339. oldalán, a 2-es számú melléklet tartalmazza részletesen. A bizottság feladatkörébe tartozó Nemzeti Erőforrás Minisztérium igazgatás- és fejezeti kezelésű előirányzatainak beszámolóját, az ellenőrzés során korlátozott véleménnyel láttuk el. Hogy mi adott ehhez konkrétan okot, a függelék 279-306. oldalai között lehet részletesen olvasni.

A beszámoló pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzése során tett megállapításaink azt mutatják, hogy ott, ahol a struktúraváltás érintette a beszámolókat, az összeállítást, a szervezeteket, ott azok befolyásolták a beszámolók megbízhatóságát is. Ahol a struktúraváltással nem érintett szervezetek beszámolóit vizsgáltuk, ott megállapítottuk, hogy mintegy 90 százalékát megbízhatónak minősítettük, míg a másik esetben ez a megbízhatósági szint csökkent.

A korábbi évek ellenőrzései során tett javaslataink hasznosulását vizsgálva azt is megállapítottuk, hogy az ellenőrzött szervezetek a javaslataink alapján intézkedési tervet készítettek a hiányosságok megszüntetésére. A javaslataink többségében hasznosultak. Azonban az is előfordult, hogy javaslataink csak részben teljesültek, illetve a kormányzati struktúraváltás következtében a javaslatok egy része okafogyottá vált.

A költségvetés szerkezeti rendjének változása az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait is érintette. Gondolok itt arra, hogy 2010. január 1-jétől az alapok a központi alrendszer részét képezik, és már nem elkülönült alrendszerek. Ezért az alapok ellenőrzéséhez is a fejezetekhez hasonló módon azt a módszertant alkalmaztuk; tematikus feldolgozást választottunk. Az elkülönített állami pénzalapok finanszírozása, ahogy az NGM képviselőjétől is elhangzott, a 2010. évben kiegyensúlyozott volt, gazdálkodásuk a tervezethez képest viszonyítva nagyobb megtakarítást eredményezett, az egyenlegük javította az államháztartás pénzügyi helyzetét, nem mondható ez el viszont a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól, ahol a 2010. évet a Nyugdíjbiztosítási Alap kisebb, a kiadási főösszeg mintegy 0,1 százalékat kitevő hiánnyal, az egészségbiztosítás viszont jelentősebb hiánnyal zárta.

A Nyugdíj Alap 2010. évi hiányának alakulását elsősorban a bevételek elmaradása okozta, amelyet a kiadások csökkenése sem tudott ellensúlyozni. A Nyugdíj Alapra vonatkozó megállapításainkat részletesen a függelék 391. és 402. oldala tartalmazza. Az alapok felügyeletében, tevékenységében, szervezeti rendszerében a kormányzati struktúraváltás a 2010. évben változást hozott. Ez a tb-alapok esetében a kormány irányítási jogkörét gyakorló miniszterek személyében történt változást jelenti.

Az alapoknál a könyvvizsgálati ellenőrzést jogszabály írja elő, az ÁSZ által kiadott módszertan alapján végzik ezt a könyvvizsgálók. A mi ellenőrzésünk egyéb szabályszerűségi ellenőrzés keretében a pénzeszközök felhasználását vizsgálta.

A kiadott véleményeket az alapok APEH által beszedett bevételeinek megbízhatóságáról, összesítve a jelentés 3-as számú melléklete tartalmazza a 340. oldalon. Tehát itt a könyvvizsgálói véleményeire, illetve az Állami Számvevőszék munkatársainak az alapokat megillető, APEH által beszedett járulékok megbízhatóságáról szóló véleményekre gondolok. Tehát a jelentés 3-as számú melléklete tartalmazza a 340. oldalon, és részletesen, hogy mi adott okot például a Nyugdíj Alap esetében is az APEH-bevételeket illetően az elfogadó, de figyelemfelhívó megjegyzéssel ellátott véleményre, azt részletesen a függelék 359-365. oldalai tartalmazzák.

Összességében meg kell állapítanunk, hogy az ellenőrzés alapján meggyőződünk arról, hogy az alapok működésének az előirányzatainak felhasználása, ellenőrzése során a 2010. évi zárszámadást befolyásoló szabálytalanságot, a céltól eltérő felhasználást jellemzően nem állapítottunk meg. Az előforduló kisebb hibák, szabálytalanságok, a helyszíni ellenőrzés ideje alatt többségében javításra kerültek, néhány költségracionalizálás irányába mutató, illetve a szabályozási környezetet érintő hiányosságra hívtuk fel a figyelmet, melyek jogszabályi rendezést igényelnek.

Jelentésünkben a Nyugdíjbiztosítási Alapra vonatkozóan javaslatokat fogalmaztunk meg, a jelentés 40. oldalán a 9. számú javaslat az alpból kifizetett kis összegű, költségesen utalható ellátások költségtakarékos kezelése irányába a lehetőséget kívánta megteremteni, míg a 10-11. javaslatunk pedig az alapok APEH által beszedett bevételei megbízhatóságával összefüggésben tett megállapításainkat illetően született.

Köszönöm szépen a figyelmet, és amennyiben kérdés merülne fel, szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Megnyitnám a vitát. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. *(Szűcs Erika: Kérdezni szeretnék, elnök úr.)* Jó,

rendben a hozzászólás-kérdés egybe... (Szűcs Erika: Inkább nem egybe, mert a kérdés előbb...) Jó, rendben, Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

Kérdések

SZÚCS ERIKA (MSZP): Köszönöm szépen. Én Banai Péter úrtól szeretnék három dolgot kérdezni. Az egyik, hogy mennyivel csökkentette az adóbevételeket az a 29 pont, amely adócsökkentő volt, tehát a pálinkafőzés, az öröklés, a társasági nyereségadó.

A második, hogy mennyi volt a Munkaerőpiaci Alap költségvetési befizetése tavaly.

A harmadik kérdés pedig, hogy 1 százalékpont változás a GDP-ben, tehát a növekedése a GDP-nek körülbelül mennyi többlet költségvetési bevételt jelent.

ELNÖK: Köszönjük. Kinek van további kérdése, véleménye? Iván László professzor úré a szó.

PROF. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Én azt hiszem, hogy a 2010-es esztendő váltóesztendőként sok-sok nehézséget jelentett nyilvánvalóan abból a szempontból, hogy az alapok, történetesen a mi szempontunkból ma a legközpontibb kérdésünk, hogy a Nyugdíj Alap hogy alakult.

Ezzel kapcsolatosan több esetben is megkérdeztem az előző években is, hogy ugye látjuk azt, hogy tételesen százalékban, számszerűen, forintban hogy alakult a nyugdíj alapoknak a feltöltöttsége, illetve hiánya, illetve ezeknek a pótlása. De van egy nagyon fontos kérdés, és ez demográfiai kérdés is, hogy lényegében évente az elhalálozások száma természetesen az idősödő, idős korosztályban fokozódik, tehát az elhalálozottak számát illetően 2010-ben mennyi volt az a 2010-ben ki nem fizetett nyugdíj, ami az elhalálozások következtében bekövetkezett. Hogy ez csökkentette-e a kiadásokat vagy nem, azt én nem tudom. Ez már számítás és szempont kérdése, de ez a tétel változó, de folyamatosan, algoritmikusan követhetően megvan. Hiszen az idősödés kérdése itt érinti a nyugdíjassza összetételét.

A másik olyan szempont az elhaltak után kvázi kiszámítható nyugdíjmaradványok száma. Van-e erre valami megközelítő számítás vagy szempont?

A másik ilyen, hogy a Nyugdíj Alapba húszmilliárddal kevesebbet kellett a költségvetésből kifizetni azzal, hogy a magánnyugdíj-pénztárakból származó többlet bekerült a nyugdíjpénztárakhoz. Ez a bizonyos húszmilliárddal kevesebb mit jelent? Milyen összegből kevesebb húszmilliárddal? Ez lenne a második megjegyzésem.

A harmadik megjegyzésem az első felszólalásomban, a korhatár feletti nyugdíjasokban a rokkantnyugdíjasok egy ideig szerepeltek, vagy változott ez, vagy 2010 második felétől változott-e ennek az összetétele, és ez tulajdonképpen feltöltöttség szempontjából jelentett-e valamilyen változást.

A magánnyugdíj-pénztárak ügyében egyébként is számos bizonytalanság és tisztázatlanság ma is van a kifizetéseket illetően, de akik bent maradtak a magánnyugdíj-pénztárban, azokra vonatkozóan a kormány megadta azt a lehetőséget, hogy a nyugdíj vonatkozásában, az öregségi nyugdíj vonatkozásában teljes értékű jogosultak legyenek. Most ez pillanatnyilag azt is jelenti, hogy a magánnyugdíj-pénztárakból kiléptek számára történt-e külön vezetett öregségi nyugdíjkifizetése. Beértek-e abba a korcsoportba? És 2010-ben ez a korhatár mit jelentett? 62 évet, 62,5 évet vagy valamivel többet? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Vágó Gábor képviselő úré a szó.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Most csak kérdezni lehet vagy a véleményeket is lehet?

ELNÖK: Mind a kettőre van lehetőség, valószínűleg majd lesz még egy kör, hogyha szükséges.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Akkor én a második körre tartogatom.

ELNÖK: Jó. Akkor Baráth Zsolt képviselő úré a szó.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Én úgy tűnik, hogy Iván László professzorú úr gondolatait folytatnám egy kicsit. Nem akarom a kormány jelenlévő szakértőinek a helyzetét megkönnyíteni, de lehet, hogy néhány kérdésre válaszolok, aztán majd kiigazítanak, ha nem stimmel. Az elkülönített állami pénzalapok és társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 276. oldalán található egyfajta magyarázat az ÁSZ-jelentésből. Tehát a Nyugdíj Alap ellátásában részesülők létszámának csökkenése 2010-ben 1,8 százalékos volt, ez 50,2 milliárd forintos kiadáscsökkentő hatással járt. Itt létszamosítva 41 ezer fővel, 1,5 százalékkal volt kevesebb az előző évihez képest. A legjelentősebb létszámcsökkenés az előrehozott öregségi nyugdíjagnál, a korhatár alatti rokkantsági nyugdíjagnál volt található. A korhatár feletti öregségi nyugdíjasok, írja az ÁSZ-jelentés, 2010-ben mintegy 1,4 százalékos 20700 fős növekedést mutattak, a 2009-hez képest, és az elmúlt években megfigyelhető csökkenést elsősorban a nők kétévenként növekvő korhatára okozta.

A 2010. évi növekedést azt eredményezte, hogy 2009, illetve a 2010-es évben nem emelkedett a nőkre vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatár. *(Talabér Márta érkezik az ülésterembe.)* Ezzel kapcsolatban azonban lenne kérdésem a kormány szakértőihöz, hogy a 277. oldalon van egy olyan megállapítás is, hogy a rehabilitációs járadékban részesülők száma 2008 éves átlagban 270 fő, 2009-ben 6600 fő, 2010-be 19500 fő. A 2010-es évben a nyugdíjasok teljes körét érintően a januári nyugdíjemelés 4,1 százalék, a novemberi kiegészítés 0,6 százalék volt. 2010-ben a nyugdíjak összege nominálisan 1,6 százalékkal növekedett, a nyugdíjak reálértéke azonban 1,9 százalékkal csökkent. Az lenne a kérdésem, hogy milyen összefüggés van a Nyugdíj Alap ellátásaiból részesülők létszámának csökkenése, a nominális növekedés és a reálérték-csökkenés között, illetve hogyan kompenzálta ezt mondjuk 2010 év végére a kormány, mert szerintem sehogy.

A másik kérdésem pedig a szociális szférával kapcsolatos lenne. Egy rövid felvezetés szintén az ÁSZ-jelentésből. „A központi költségvetés hiánya már 2010 márciusában 608 milliárd forint volt, amely 70,2 százaléka a törvényben meghatározott összegnek, a 2010. év folyamán a hiány dinamikus emelkedett. Júniusban 1021,9 milliárd, 119,7 százalékos, novemberben pedig 1252,8 milliárd, ez már 150,2 százalékos növekedés. Ez egy azonnali beavatkozást tett szükségessé.” Ebből kifolyólag a kérdésem a következő: amikor már tavaly év közepén ez volt a helyzet, akkor az eredeti előirányzathoz képest a HM-fejezetnél 135,2 százalékos volt a teljesítés, a NEFMI kiadásai kedvezően befolyásolták a hiány alakulását, azonban, hogy az egyes NEFMI-hez tartozó kiadások, családi támogatások, szociális juttatások, kamatkidadások 27,3 milliárd forint összegben alulteljesültek. Tehát itt egyfajta spórolás volt a szférában, a HM-ben pedig egy nagy túlteljesítés – mondjuk így. Hogyan van az, hogy a HM-nek ez megengedett volt, a NEFMI meg spórolt? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Vágó Sebestyén képviselő úré a szó.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Én kicsit az önkormányzatokra kanyarodnék és azzal kapcsolatban lennének észrevételeim, illetve hát most egyfajta kérdés is, hogy megerősítést várnék, hogy valóban ez lehet-e az okozója. A jelentésben olvashatjuk, hogy a 76 milliárd forintos állami forráskivonás történt az önkormányzatoktól 2010-ben, és ezzel párhuzamosan pedig szinte ugyanennyivel nőtt az

önkormányzatok adósságállománya. Ez egy érdekes párhuzam. Illetve van egy másik kimutatás is, hogy a szociális, illetve gyermekjóléti intézményrendszerek kiadásainál 9 százalékos forráskivonás jelentkezett, ezzel szemben az önkormányzatok 3,7 százalékkal költöttek csak kevesebbet erre a területre. Nem tudom, hogy ez részletezve megtalálható-e valahol, vagy van-e erre kimutatás. Nekem két gondolatom volt ezzel kapcsolatban, hogy mi lehet ennek az oka. Az egyik oka az lehet – és párhuzamos az indoklásom, mind a kettő szinte ugyanaz –, egyik részről indokolható lehetett azzal, hogy bizonyos szociális szolgáltatásoknál a bejutási küszöböt megemelték, illetve komolyabb feltételeknek kellett megfelelni a bekerüléshez, ez lehetett az egyik oka a forráskivonásnak. A másik oka pedig az, hogy nagyon jól tudjuk, hogy 2010. január 1-jén lépett életbe az a törvény, amely szerint bizonyos szociális szolgáltatásokat pályáztatás útján lehetett csak üzemeltetni vagy működtetni a támogató szolgálat, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás például, és itt is jelentkezett szerintem az önkormányzatok felé egy jelentősebb forráskivonás. Azt tapasztalhattam én is polgármesterekkel való beszélgetéseim során, illetve az életben látható tapasztalatok, illetve egy általam végeztetett kutatás során, hogy az önkormányzatok sok esetben hiába nem nyertek pályázatot vagy hiába kevesebb volt a normatíva, nem csökkentették az ellátottak számát, illetve sok esetben saját költségre – véleményem szerint – fenntartottak olyan szociális szolgáltatásokat, amire állami normatívát, illetve állami forrást már nem kaptak. Nekem ez a meglátásom. Nem tudom, hogy önök erre a következtetésre jutottak-e vagy más adatok vannak az önök birtokában. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a képviselőtársaimat, kíván-e valaki az első körben még hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, akkor én szeretnék még néhány gondolatot elmondani, és volnának kérdéseim.

Az első mindenképp általános megállapításként szeretném közölni, hogy azért nem tudjuk többek között elfogadni majd ezt a zárszámadást, mert az államháztartásról szóló törvény 12. §-ának (1) bekezdése eléggé világosan kimondja: „az államháztartás alrendszereiben minden pénzmozgásról el kell számolni”. Ez a zárszámadás erre nem alkalmas, tehát rengeteg olyan terület van, amit részletesebben kellene, hogy megvizsgálhassunk. Nyugat-európai zárszámadásnál vagy Nyugat-Európában sokkal részletesebbek ezek, maga a költségvetés is sokkal részletesebben ki van dolgozva. De úgy gondolom, az Állami Számvevőszék is szokta ezt jelezni.

A másik általános dolog, hogy az áttekinthetőség elvének sem igazán felel meg az anyag. Itt ugyancsak egyet kell érteni, az Állami Számvevőszék ezt megint csak közölte, és ez évek óta nem változik.

A harmadik talán egy nagyon fontos dolog, hogy továbbra sincs egy leltár, egy országileltár, egy állami vagyoneletár, ami alapján igazán lehetne dönteni, hogy most csökkent, növekedett az állami vagyon. Vagyis gyakorlatilag a valódiság elve is sérül, és ezek mind-mind olyan fő elvek, amik kellene hogy működjenek a költségvetés tekintetében és az államháztartás tekintetében.

Nos, rátérve a saját területünkre, a NEFMI-vel kapcsolatban mindjárt az egyik érdekes megállapítás volt, hogy gyakorlatilag a 2010-es évben 91 intézmény tartozott a NEFMI irányítása alá, és ezen a területen közel ezer, pontosabban 916 fővel növekedett a felvett személyek száma. 74 ezerről gyakorlatilag 76 ezer főre növekedett. Én nagyon örülök, hogy a munkahelyteremtés ilyen jól beindult a választások után ezen a területen, nagyon szeretném kérni, és itt elsősorban nem tudom, kinél vannak meg pontosan az adatok, de talán Gerencsér Balázs főosztályvezető úrnak tudom mondani, hogy örülnék, hogyha a jövő hétre kaphatnánk egy olyan listát, amiben a 91 intézmény fel van sorolva és a létszámadatok változása is megtalálható, és akkor ezt a képviselőknél is eljuttatnám, hogy pontosan lássuk. Hiszen az elmúlt időszakban a kormányzati politika folyamatosan arról szólt, hogy az állami bürokráciát

ésszerűsíteni kell, leépíteni kell, takarékoskodni kell, és sorolhatnám még tovább. Hát az, hogy ezerral növekedett ezen intézményeknek a létszáma, az nem ezt mutatja. Persze, hogyha valamelyik állami kórházba felvettek 916 orvost, akkor annak nagyon örülni fogok, mármint hogyha ez jön ki az adatokból. *(Dr. Szanyi Tibor érkezik az ülésterembe.)*

Érdekes megállapítás volt, hogy miniszter úr egy intézkedési tervet adott ki 2011. január 5-én annak érdekében, hogy amit az ÁSZ szeretne, illetve az ÁSZ jelzett, azok megvalósulhassanak, és hát ez egyértelműen le lett írva, hogy ez az intézkedési terv szó szerint így van, egyáltalán nem volt megvalósítható. Mi már számtalanszor elmondtuk, hogy minden tiszteletünk a professzor úré, aki elvállalta ezt a megatárcát, de ez nonszensz, hogy ezt a három hatalmas területet, az oktatást, az egészségügyet és a szociális területet egy tárcába vonják be, ez képtelenség! Nincs talán ember a föld kerekén, aki ezt megfelelő szakmaisággal tudná felügyelni. Ez egyértelműen azt mutatja, hogy ő sem alkalmas erre, de ez nem az ő hibája. Nincs ember talán az országban, aki ezt el tudná végezni megfelelő szakmai színvonalon. Így nem csoda, hogy az intézkedési terv ugye gyakorlatilag fabatkát sem ért a kimutatások, illetve a megállapítások alapján.

És akkor egy-két apróságot szeretnék még, ami azért nem annyira apróság, amire hogyha várnék választ. A különböző hiányosságoknál, illetve elszámolási problémáknál kettőt szeretnék talán igazából kiemelni. Két területet, bár rengeteg van, hozzá kell tennem, de ilyen 400 ezres számlákkal legalábbis most nem akarom untatni a képviselőtársaimat.

A 20/16/1-es fejezetnél található, hogy két szociális intézmény, ápoló-gondozó otthon, a Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzatnak a Viktória nevezetű ápoló-gondozó otthona és a Veszprém Megyei Önkormányzat Idősek Otthona és Módszertani Intézménye nem tudott elszámolni egyszer 30 millió forinttal, egyszer pedig 47,6 millió forinttal. Itt a megállapítás az ÁSZ részéről gyakorlatilag annyi, hogy ennek alapján az ellenőrzés a felhasználás jogszerűségét, szabályszerűségét megítélni nem tudta. Én azt szeretném kérdezni, hogy további lépés történt-e ezen a területen? Tehát újabb vizsgálat vagy feljelentés vagy bármi egyéb, hogy mit tartanak szükségesnek, mert nyilván ez így önmagában kevés a számunkra.

Aztán egy nagyon érdekes dolog mindenképp, hogy elsősorban a cigány kisebbség számára kitalált, de nemcsak nekik szóló Kiút Program Nonprofit Közhasznú Zrt. 33,8 millió forint összeggel nem tudott elszámolni, gyakorlatilag dátum nélkül teljesítésigazolás valósult meg, vagyis semmilyen. Itt még 2,3 millió üzemanyagszámla jogszerűsége sem állapítható meg. Ezek tételesen láthatók. Csak külön jelzem, hogy ez egy ilyen közösségi kölcsönzésre adott támogatás, remélem, hogy nem az történt, hogy épp ők uzsoráztak netán ezekkel a pénzekkel. Tehát szeretnénk tudni, hogy itt is milyen intézkedés történt, illetve további intézkedések történtek-e.

Össességében még egyszer csak annyit szeretnék megállapítani, hogy rengeteg hiba tárult fel az Állami Számvevőszék vizsgálata alapján, méghozzá úgy, hogy maga az Állami Számvevőszék is leírta, hogy bizony csak töredékét tudta ellenőrizni, sőt jóval kevesebb ellenőrzésre volt lehetősége, mint az előző években. Számomra azért elgondolkodtató, hogy mi lett volna, hogyha jóval nagyobb ellenőrzési lehetőség van, jóval több ügyet megvizsgálunk, jóval több intézményt, és mindenképp ilyenkor csak arra kell gondolnom, hogy példának okáért egy új önkormányzati törvény fog előállni, szigorúak leszünk az önkormányzatokkal szemben, hogy ők is a pénzügyi fegyelmet tartsák bent. És ugyanezt elvárjuk egyébként a lakosságtól, az adózóktól. Hogyha adott esetben mi, képviselők, hogyha van vállalkozásunk és száz számlából beadunk az APEH-nek kettő hibást vagy nem valódit, hát valószínűleg hiába vagyunk képviselők, minket is ugyanúgy elmeszelnek. Tehát magyarul, én úgy gondolom, hogy addig, amíg a központi költségvetés nem lesz megfelelően szabályozott, és nem mutat példát, addig hiába próbáljuk az önkormányzatokat majd szigorúan fogni, hiába próbáljuk a magyar adófizetőket szigorúan fogni, először elsősorban itt kéne elkezdeni a változást, és az valószínűleg, remélhetőleg lehetna a társadalom mélyebb

rétegeibe is. Köszönöm szépen. Kérdezem, kíván-e még valaki szólni első körben. *(Nincs jelentkező.)* Senki. Akkor megadom a szót államtitkár úrnak.

Válaszok

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! A kérdések sorrendjében igyekszünk kollégáimmal válaszolni.

Szűcs Erika képviselő asszony három kérdése közül az első. A kormány akcióterveiben szereplő intézkedések közvetlen negatív költségvetési hatására irányult. Valóban, a tíz kisadó eltörlése, illetőleg a társasági adó tekintetében a kis- és középvállalkozásoknál a társasági adókulcs 10 százalékra történő leszállítása közvetlen költségvetési bevételkiesést eredményezett 2010-ben. Ennek a teljes összege milliárd forintban 50-60-70 milliárd forint környékére tehető. Ahogy említettem, ezek a lépések összességében bevételkieséssel jártak. Nyilván másik oldalról a cél az volt, főleg a kis- és középvállalkozások társaságiadó-csökkentésénél, hogy a versenyképességük növekedjen, nyilván a mindenkori kormányok azzal a feladattal kell hogy szembesüljenek, hogy egyszerre a növekedés alapját kell megteremteniük, ugyanakkor a versenyképesség növelése érdekében közvetlen negatív költségvetési hatású intézkedéseket is kell hozni, és ezért említettem, hogy összességében a stabilizáló lépések talán a legkisebb növekedési áldozattal jártak, hiszen erre a 600 milliárd forintos kiigazításra úgy került sor, hogy talán legnagyobb részt olyan szektorok viselték a terheket, amelyek ezt ki tudták fizetni, és a makrogazdasági tovagyűrűző hatásuk a lehető legkisebb volt. Gondolok itt elsősorban a több európai ország által is követett bankadóra.

A második kérdést tekintve, a Munkaerőpiaci Alap befizetése. A Munkaerőpiaci Alapnál egy jogcímen szerepel konkrét befizetési összeg. Az eredetileg tervezett nyolcmilliárd forinthez képest, amelyet közcélú munkavégzés járuléka címén teljesített a Munkaerőpiaci Alap a teljesítési adat ugyanezt a számot mutatja. Tehát a terv nyolcmilliárd volt, a tény szintén nyolcmilliárdos. Emellett meg kell említeni, hogy TÁMOP-programoknál társfinanszírozásra ad át pénzt a Munkaerőpiaci Alap, de itt a Munkaerőpiaci Alap szakmai területébe tartozó programok finanszírozásáról van szó. Foglalkoztathatóság EU-társfinanszírozással címen 4,3 milliárd forint kifizetése történt.

A harmadik kérdés pedig arra irányult, hogy 1 százalékpontnyi GDP-változás milyen költségvetési hatású. A mindenkori konvergenciaprogramokban, illetőleg stabilitási programokban minden kormány végez egy úgynevezett érzékenységvizsgálatot, ami pont azt mutatja, hogy 1 százalékos GDP-változásnál milyen hatással van. Ezek a változások azt mutatják, hogy 1 százalék GDP-növekedés vagy –csökkenés jellemzően az államháztartás egyenlegét 0,3-0,5-6 százalékkal befolyásolja. Azért nagyon széles az a sáv, hogy a növekedés változása hogyan befolyásolja az államháztartási jellegét, mert alapvetően attól függ az államháztartási hatás, hogy milyen a növekedés összetétele. Egy exportorientált növekedés esetén jellemzően kisebb a plusz költségvetési bevétel, mint egy belső fogyasztás generálta növekedésnél, ezért tudok csak egy ilyen általános sávot említeni.

Iván László képviselő úr kérdéseit tekintve csak részben válaszolnék személyesen. Megkérem majd Késedi Ferenc kollégámat, hogy az általam meg nem válaszolt pontokra reagáljon.

Az elhalálozások 2010. évi – úgymond – megtakarítását illetően generális válasz, amit tudok mondani, hogy természetesen mindig számolunk egy úgynevezett cserélődési hatással, és jellemzően ez a hatás önmagában negatívan érinti a Nyugdíjbiztosítási Alapnak az egyenlegét, hiszen a belépő új korosztályoknak jellemzően magasabb a fizetése, mint az elhalálozások miatt kilépőknek.

A második dolog, amit említenék, az a magánnyugdíj-pénztári tagdíjak átirányítása. Ez 2010. évben nem az NY-Alapnál jelent meg, ugye egy évközbéli intézkedés volt, hanem

a központi költségvetés bevételeiben, az egyéb bevételek között, tehát ott jelent meg bő 60 milliárd forintnyi tétel sor kifizetése. Tehát nem voltak olyan korosztályok, akik a magánnyugdíj-pénztári megtakarításaikból kaptak volna pénzt. Meg kell jegyezni, hogy egy szabályozási hiánytalanság is fennállt, mert nem volt pontosan szabályozva az, hogy a magánnyugdíj-pénztári megtakarítással rendelkezők a nyugdíjaikat pontosan hogyan kapják meg a magánnyugdíj-pénztárakból.

És az utolsó dolog, amire reagálnék, 2010-ben még 62 év volt az általános öregségi felső nyugdíjkorhatár.

KÉSEDI FERENC (Nemzetgazdasági Minisztérium): Egy picikét kiegészíteném az elhangzottakat szintén még nyugdíjügyekben. Amit professzor úr említett, ahhoz csak azt tenném hozzá, hogy akkor, amikor megpróbáljuk összerakni azt, és a zárszámadásnak az indoklásában is hivatkozunk rá, hogy egyik évről a másikra hogyan, mitől változnak a nyugdíjkiadások, akkor ebben többek között van egy olyan fajta tételünk, ez többek között az automatizmusok kategóriájába van betéve, ami a cserélődésre utal. Ez a cserélődés azt jelenti, hogy meghalnak sokan, akik kikerülnek a nyugdíjrendszerből. Igen ám, de jönnek befelé is a nyugdíjrendszerbe. Aki befelé jön a rendszerbe, az általában az esetek nagy részében magasabb nyugellátási összeggel jön, mint akik kikerültek. Hiszen, akik kikerültek azok idősebbek, többnyire alacsony nyugdíjjal rendelkezők.

Tehát, hogyha a 2010-es nyugdíjkiadásokat össze akarom rakni, akkor itt az automatizmusok körében az összetétel-változás durván húszmilliárd forinttal növelte az előző évhez képest a nyugdíjkiadásokat. Tehát az a bizonyos, hogy úgymond bent maradt a rendszerben a nyugdíjam, az nem maradt bent a rendszerben. Az úgymond benne van, sőt még az újonnan belépők révén még növekszik is az az összeg. Ez az első dolog. A második dolog, amit tetszett említeni, ez a bizonyos magánnyugdíj-pénztár. Banai Péter is utalt rá. Itt eredetileg az volt előirányozva a költségvetésben, hogy a magánnyugdíj-pénztárban lévő kieső tagdíjbefizetéseinek kipótlására a központi költségvetés ad 372,4 milliárd forintot a Nyugdíj Alapba. Úgymond ne érje hátrány a Nyugdíjbiztosítási Alapot, biztosítható legyen annak az egyensúlya.

November 1-jén bekövetkezett a törvényi módosítás, ez azt jelentette, hogy 60-61 milliárd forint körüli az az összeg, ami novemberben és decemberben már a járulékfizetés átirányítása révén a nyugdíjbiztosítónál megjelent, és ez azt jelentette, hogy nem kellett a teljes összeget már átadni, hanem csak 310 millió forintot kellett átadni, és ennek tükrében kell nézni, hogy végül is az alap egy minimális hiánnyal zárta az évet, 3,7 milliárd forintos hiánnyal, ami elég közel van a nullszaldóhoz.

A harmadik kérdés. 2010-ben nem történt a nyugdíjbiztosítási rendszerben olyan változás, ami a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadási oldalán a szerkezet megváltozását eredményezte volna. Ugyanúgy a korhatár alatti és fölötti nyugdíjasok ugyanúgy benne voltak 2010-ben ebben a rendszerben, miként 2009-ben és az előző években. Tehát szerkezeti változás ilyen értelemben nem történt.

Elhangzott itt egy bizonyos kérdés, hogy nyugdíjak reálértéke, illetve létszámalakulás. Valóban a létszámalakulás az a szám, amit az Állami Számvevőszéknek a jelentése is idéz, de azért itt a létszámalakulással kapcsolatban azt kell elmondani, hogy akkor, amikor a nyugdíj, és ez már kapcsolódik a tanár úr kérdéséhez is, akkor, amikor összerakjuk a nyugdíjkiadásokat, akkor bizony a létszámváltozás hatásait is figyelembe vesszük. Tehát amikor azt akarjuk megmondani, hogy 2009-hez képest miért annyival nőtt a nyugdíjkiadás, amennyivel nőtt 2010-ben, akkor például a létszámváltozás önmagában 50 milliárddal csökkentette a nyugdíjkiadásokat. Tehát kapcsolódik ehhez a bizonyos 41 ezer fős létszámváltozáshoz.

A reálérték tekintetében, ez egy bonyolult számolást jelent. Több módon lehet reálértéket számolni, akkor járunk el korrekten és tisztességesen, hogy itt ugye úgy el kell elképzelni, hogy a nevezőben van egy nyugdíjasok fogyasztására számított árindex, ezt szokták leegyszerűsítve nyugdíjas árindexnek mondani – bár az árindex nem szokott nyugdíjba menni, de hát ez most egy más kérdés -, tehát ez 4,5 százalék volt 2010-ben, érdekes módon ez olyan év volt, amikor kisebb volt, mint az általános fogyasztói árindex, ami 4,9 volt, és evvel a nyugdíjas árindex-szel szemben állítom a nyugdíjemeléssel adódó növekményt szembe. Most a nyugdíjemelések: volt egyszer a januári emelés, volt egyszer egy novemberi emelés, volt egy korrekciós célú emelés, és volt még ezen kívül a méltányossági nyugdíjellátásokból adódó hatás is. És ha mindezt együtt összerakom, akkor jön ki az 1,9 százalékos kismértékű csökkenés.

De azt szeretném hozzátenni, hogy 2010-ben a kormányzat minden törvényi kötelezettségének eleget tett. Tehát ott volt a novemberi kiegészített emelés is, úgyhogy ezt tudtam a kérdésre válaszolni. Köszönöm szépen.

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm. Ha megengedik, a többi kérdésre igyekszem reagálni. Elhangzott egy olyan kérdés, hogy lehet az, hogy a HM-fejezetnél látszólag nem volt spórolás, a NEFMI-fejezetnél pedig jelentős spórolás volt.

A kormány kiadás-visszafogó intézkedései nem vonatkoztak az úgynevezett normatív jellegű kiadásokra, illetőleg több gazdaságpolitikai szempontból kiemelt kiadásra. Ezen kiadások ugyanúgy az adott tárcák fejezetében jelennek meg, mint az úgymond kormányzati ráhatással visszafogott igazgatási jellegű kiadások. Hogy mondjak példákat: például az említett családtámogatásoknál semmifajta visszafogás nem volt, vagy az európai uniós támogatásoknál semmifajta visszafogás nem volt. Az igazgatási jellegű területeken volt. Ezért láthatjuk azt a globálszámokból, mint hogyha a fejezetek között eltérő lenne a kiadási és teljesítési arány, tehát van, akinél az eredetileg jóváhagyotthoz képest összességében nagyobb volt a spórolás, valakinél pedig kisebb.

Amit el tudok mondani, az az, hogyha megnézzük a nyilvános kormányhatározatokat, két nyilvános kormányhatározatot a kiadások visszafogásáról, azok taxatív normatíván felsorolják, hogy az egyes fejezeteknél mely tételeknél kellett érvényesíteni ezt a visszafogást, melyeknél nem. Tehát az általános válaszom az, hogy minden igazgatási és igazgatási jellegű kiadásnál kellett érvényesíteni, illetőleg a fejezeti kezelésű előirányzatok egy részénél a kiadásmérséklésnél nem volt e tekintetben differenciálás a minisztériumok között. A tekintetben viszont igen, hogy melyek voltak az úgynevezett visszafogás alól mentesített előirányzatok.

Vágó Sebestyén képviselő úr kérdését illetően, én meg tudom erősíteni a személyes tapasztalataim alapján az ön által elmondottakat, vagyis azt mondom, hogy generálisan is mondhatjuk, hogy több olyan területen, ahol a központi költségvetés esetleges kiadásmérséklést hajtott végre, ott ezt a helyi önkormányzat a saját területén ugyanazon az elven tekintve, nem tette meg, vagy növelte a kiadásait. Ez is, ahogy említettem, eredményezhette a helyi önkormányzatoknak a nagyobb hiányát, amely a teljes államháztartás hiányának növekedése irányába hatott, és például ezek a változások is arra irányítják rá a figyelmet, hogy a helyi önkormányzat egészét tekintve, az állami és helyi feladatellátás egészét tekintve változásokra van szükség, vagy például mutatta meg az új alaptörvényben a helyi önkormányzatokra vonatkozó hitelfelvételi korlátnak a szükségességét.

A válaszom az, hogy egyetérték képviselő úr meglátásával, és a rendszer egészét tekintve ezért is szükségeseke szerintem változások.

Az elnök úr észrevételeit tekintve, ha megengedi, az általános észrevételeket tekintve, hogy az Áht. szerinti pénzmozgásokról nem számol be a zárszámadási törvényjavaslat, azt

tudom mondani, hogy a mi meglátásunk szerint, de ha jól tudom, az Állami Számvevőszék véleménye szerint is az államháztartási törvényben előírt követelményeknek meglátásunk szerint a zárszámadási törvényjavaslat megfelel.

Az elszámolásokat is idekapcsoló részletezettséget tekintve való igaz, hogy két külön irányzat van, az egyik irányzat a legrészletesebb költségvetési prezentációt és elszámolást tartja szükségesnek, a másik előirányzat az egyszerűséget. Most hogyha a zárszámadási köteteket egymás tetejére raknánk, akkor azt látnánk, hogy egy legalább 60 centis kötetthalmaz lenne a tisztelt bizottság előtt. Így az úgynevezett fő kötetek mellett a fejezeti kötetek részletesen kifejtik minden előirányzatnak a teljesülését. Tehát én azt gondolom, egy olyan iratmennyiséget nyújt be a kormány a tisztelt Országgyűlés elé, aminek a feldolgozása iszonyú nehéz, ezért az egyik vonal az az, hogy ez az adattömeg mérséklődjön és ezáltal átláthatóbb legyen. Több európai uniós költségvetése és így a zárszámadása jóval kisebb. Tehát vannak olyan országok, amelyeknek a költségvetése, zárszámadása mondjuk hatoda-hetede a magyar költségvetésnek, és jóval kevesebb sor szerepel benne. Itt önmagában a fő kötetben több ezer sor költségvetési sor szerepel a törvényjavaslatokban.

Tehát magyarul azt szeretném mondani, hogy valóban vannak olyan vélemények, amelyek szerint még további részletezettség kellene, de kérdéses, hogy ez az átláthatóságot, a törvényjavaslatok érthetőségét segítené-e.

Az országleltár és az állami vagyon tekintetében a generális igénnyel egyetérték. A kormánynak valóban törekvése, erre plusz forrásokat különített el, hogy egy átfogó országleltár, állami vagyonleltár készüljön. Az már egy más kérdés, hogy ezt milyen dokumentumban kell bemutatni. A zárszámadási törvényjavaslatnak a célja az, hogy az adott évi pénzmozgásokat mutassa be, tehát folyó ügyleteket, nem pedig állományügyleteket, de azzal a törekvéssel maximálisan egyet tudok érteni, hogy átfogó, generális országleltárt kell csinálni. Ilyen szempontból azt gondolom, hogy hosszú évek hiányosságát kell pótolni a kormánynak akkor, amikor ezzel a törekvéssel egyetértve egyébként egy ilyen országleltárt kíván létrehozni. Erre, ha jól emlékszem, vagy múlt év végén vagy ez év elején külön kormányhatározat is született.

A NEFMI háttérintézmények létszámváltozásait illetően a kérés az volt, hogy egy levelet küldjünk meg tisztelt elnök úrnak, én bízom benne, hogy ezt tudjuk teljesíteni, de megkérem főosztályvezető-helyettes urat, hogy reagáljon rá.

GERENCSÉR BALÁZS (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelettel köszöntöm én is a bizottságot, Gerencsér Balázs főosztályvezető-helyettes vagyok, a szociális stratégiai tervezési és fejlesztési főosztály főosztályvezető-helyettese. Úgyhogy ezt a kérdést én továbbítom az illetékesek felé, mert én csak a szociális területet képviselem, és a költségvetési főosztály, aki az intézményi fejlesztésekkel átfogóan foglalkozik, és én akkor a részükre, Skultéty László helyettes államtitkár úr felé fogom ezt a kérdést továbbítani.

És ha már nálam van a szó, akkor az utolsó két kérdésére, a konkrétumokra, ami a szociális területet érinti, szeretnék válaszolni. Az egyik ugye a Szociális Alap, a 2016/1. sorból a szociális alap és szakosított ellátások sorából az ápoló-gondozó, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, illetve a Veszprém Megyei Önkormányzat Módszertani Intézménye támogatásfelhasználásáról készült részt és a teljes szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolások ellenőrzését nem tudták átadni.

A megfogalmazás szerencsétlen egy kicsit, mert a történetnek az van a hátterében, számos esetben itt az ÁSZ-ellenőrzésben lehet ezzel találkozni, nem tudom, hogy kinek a hibájából, pont egy költözés közepette érkezett az ÁSZ-ellenőrzés, és ezek az adatok, ezek az információk, ezek tavalyiak voltak, és a dobozok alján voltak. Mi ezt megírtuk az ÁSZ részére, válaszként több esetben is, vagyis átfogóan, hogy ÁSZ-utóellenőrzés esetében, amikor megtörtént az átköltözés – és ez megtörtént, azon a héten pont be volt csomagolva

minden –, rendelkezésre bocsátjuk ezeket az adatokat. Tehát ezek az adatok nem az, hogy nincsenek meg – abban a pillanatban nem tudtuk őket prezentálni.

A másik esetben, a Kiút programmal kapcsolatban pedig a következő történt az elmúlt évben. Ez egy 135 milliós szerződés volt, ennek a szerződésnek a felülvizsgálata megtörtént, és 70 millióra történt a módosítása. Ez a szerződés, a programnak a fő célja a közösségfejlesztő társadalmi támogatások, pénzügyi szolgáltatások és információ nyújtásával lehetővé tegye a mélyszegénységben élő emberek részére, hogy saját erőforrásaikat mozgósítva, a tartósan rossz helyzetből, mikrohitelen alapuló önfoglalkoztatással elősegítsék a kiutat. És éppen ezért az elindításhoz nyújtott mikrohitel – amik a mélyszegénységben élőknek nyújtanának segítséget –, még egyszer mondom, felülvizsgálata megtörtént, és 70 millióra lett csökkentve ez a szerződés. Ennek a szerződésnek a kifizetése ütemezetten történt, ez a 33,8 milliós, ez az első ütemnek az elszámolása volt, és a végelszámolás ismereteim szerint még nem történt meg. Akkor tudok végleges képet mondani az egésről, hogyha ez a végelszámolás megtörtént, hiszen az egyes ütemeknek az elszámolása teszi lehetővé a következő ütemnek a kifizetését. Ez van most ennek a háttérében. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönjük.

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Ezzel, ha jól láttam a kérdéset, talán meg is válaszoltuk, amennyiben további van, értelemszerűen állunk rendelkezésre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Még valószínűleg maradtak kérdések vagy vélemények, úgyhogy még akkor a következő körben, hát nem is tudom, de talán Vágó Gábor képviselő úr, ő még nem szólt.

Hozzászólások

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm a szót. Az államtitkár úrra szeretnék reflektálni annyiban, hogy itt a műfaji problémák, amik felvetődtek az ellenzék és az ÁSZ részéről is, azok nem csupán mennyiségi problémákból fakadnak, hanem főként minőségi problémákból, hiszen az évenkénti összevetés lehetőségének a hiánya, az nagymértékben megnehezíti azt a lehetőséget, hogy folyamatosan, folyamatában tudjuk értékelni ezt. Maga a zárszámadási törvénynek a problémája ez, és nem csupán a mindenkori kormányé. Tehát itt a törvényalkotóknak van egy felelőssége. De attól függetlenül mind a közvélemény, mind pedig a törvényalkotók számára, de ugyanúgy az ÁSZ számára is nehézséget jelentenek a jelenlegi jogi szabályok.

A mi bizottságunkat érintő tételek kapcsán elmondható az, hogy ez a folyamat, a jóléti állam leépítésének folyamata, ez a 2010-es évben is folyamatosan ment, és látható, hogy azok a dolgok, amiket mondjuk a Bajnai-kormány meghozott, és a szociális rendszer leépítésében meglépett, azt utána nem építette vissza a Fidesz-kormányzat. Sőt hát több helyen kaptunk egy magyarázatot arra, hogy miért nem sikerültek a célirányzatok, de vannak olyan esetek, amelyekben a véleményünk szerint azért még többet lehetett volna az állami forrásból költeni. Itt kaptunk egy magyarázatot arra is, hogy miért nem teljes mértékben megbízható a NEFMI igazgatása az ÁSZ-jelentés szerint. Én inkább a kiszámíthatatlan finanszírozási környezetet tekinteném az egyik ilyen tényezőnek, hiszen folyamatosan változó szabályok között nehéz maguknak az ellátórendszerben lévő intézményeknek is fölkészülni arra, jó hogy most a 2011-es évbe nem megyek bele, de itt a zárolások kapcsán meg egyéb költségvetési módosítások kapcsán azért nehéz úgy tervezni.

A leginkább fájó pont a szociális és gyermekvédelmi szakosított ellátásokra előirányzott források kapcsán tapasztalható alulteljesítés. Hiszen látható az, hogy évek óta ez a rendszer forráshiánnyal küzd, és az utóbbi esztendőben olyan alacsony szintre csökkent ez a normatíva, ami már-már lehetetlenné teszi az intézmények működését. Vágó Sebestyén úr, az államtitkár úr is utalt arra, hogy erőn felül az önkormányzatok még megtesznek mindent, amit tudnak, de ez hosszú távon nem fog működni. A 2011-es esztendőben ez már súlyos problémákat okozott, reméljük, a következő évi költségvetés tervezésénél jóval bőkezűbb lesz a kormányzat ezen szférával.

Summázva ennyit tudok elmondani igazából. A finanszírozási környezetnek a problémái, egyrészt a szabályozása, másrészt maga a forráshiány, ami itt számunkra elfogadhatatlanná teszi a jelen törvényjavaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZŰCS ERIKA (MSZP): Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy bár itt szerencsére szakmai és visszafogott a beszélgetés, azért van egy-két olyan mondat, ami részben a zárszámadásban, részben pedig a kommunikációjában megjelenik, ami igazán méltatlan és igaztalan. Mert azt gondolom, hogy az elkötelezettség abban, hogy a folyó gazdálkodás hiányát le kell szorítani, az folytonos, kormányváltástól függetlenül. Legalábbis a Bajnai-kormány mindenképpen olyan intézkedéseket hozott. Igaz, hogy másként kezelte a dolgokat, hiszen itt államtitkár úr kiemelte, hogy a szociális kiadásokba 2010-ben már nem nyúltak bele, de hát 2009-ben a költségvetés készítésekor kőkeményen. Hiszen jó néhány olyan intézkedés született, amely korábban több évig élvezett szociális vívmányokat szüntetett meg, és más módon nyúlt bele a 2010-es eredeti költségvetés a gazdaságba, hiszen nem különadókkal, hanem járulékcsökkentéssel, és nem szja-, hanem járulékcsökkentéssel próbálta a gazdasági szereplőknek a versenyképességét javítani.

Tehát én úgy gondolom, hogy itt arról beszélni, hogy így-úgy-amúgy kifejezetten megtévesztő vagy hamis adatok vannak, már csak a dolog tartalma, a folyamat tartalma miatt nem igaz. Másrészt meg hát elég hülye az a kormány, amelyik választási évben úgy trükközik, hogy nem növeli a mozgásterét a választásokig, azaz nem felülbecsüli a növekedési lehetőségét, nem felülbecsüli az inflációt, amiből ugye többletforrások lehetnek, legalább a fungálásának a végén, hanem lefelé becsüli, mint ahogy itt az adatok szerint kiderült, hogy a – 9-0,9 helyett 1,2 lett a növekedés, és az infláció viszont nagyobb lett a tervezettnél.

A szociális területet illetően úgy gondolom, hogy az adatok van, ahol visszaigazolták a folyamatokat, van, ahol pedig 2012-re is figyelemre méltó tanulságokat hoznak. Ahol visszaigazolják a folyamatokat, az mindenekelőtt a családegyesítési kérdések, ahol a születésszám csökkenése láthatóan a summa előirányzatoknak a csökkentését nem igényli, mert így is sajnos megtakarítások vannak. Vannak olyan területek, ahol ez kifejezetten kvázi megszorító intézkedéssel sikerült, például a közgyógyellátási keret csökkentésével. Vannak pozitív fejlemények, mint a bölcsődei helyek számának a növekedése, és ugye az elkötelezettséget, az új kormányzat is kifejezte, hogy ezt a területet továbbfejleszti, hiszen a női munkavállalásnak az egyik legfontosabb feltétele a megbízható gyerekellátás.

Miniszterelnök úr hétfői beszéde szempontjából különösen figyelemre méltó és szerintem átgondolandó a Krízisalap megszüntetése. Ugye ő 1-jén említette az uzsorakölcsönök kérdését, ami természetesen bizonyos értelemben jogi kérdés. Tegnap jelent meg valamelyik hírportálon egy cikk, ami mutatja egyébként, és jelzi, hogy 2008-ban a Gyurcsány-kormány már tett lépéseket a szigorítás irányába, és ennek van eredménye, hiszen évről évre nő a felderített és eljárás alá vont cselekmények száma, még ha ez a ténylegeshez képest biztos, hogy kicsi is. De az uzsora, az alapvetően nem jogi kategória, az az élethelyzetből fakad. Tehát akinek a megélhetéséhez az így-úgy-amúgy hozzáférhető pénze

nem elegendő, és nincs alternatív, államilag ellenőrzött, valamilyen módon szolgáltatásokkal is megtámogatott pénzhez jutási lehetősége, akkor úgyis valahol pénzt fog kérni. Még ha uzsora, akkor is. Tehát elsősorban az uzsorásokat a ma már nagyszámú, nagy szegénységben élő családok esetében részben a hozzáférhető kölcsön, másrészt pedig a foglalkoztatás bővítésével lehet kezelni.

És itt eljutnék ahhoz a témához, amiről muszáj egy kicsit többet beszélnem, de igyekszem rövid lenni, mert azt gondolom, hogy annak ellenére, hogy úgy tűnik, hogy ebben az ügyben az új kormány a korábbi, Gyurcsány- és Bajnai-kormányoknak a felismerését magáévá tette és folytatja, méltatlanul minősíti az Út a munkához programot. Ez vagy információhiány, ismerethiány vagy pedig hát egy tudatos kommunikációnak az eredménye.

Kétségtelen tény, hogy a 2010-es előirányzat mintegy 60 milliárd forinttal túlteljesült a rendelkezésre állási támogatottak ellátásában. Ez nemcsak közfoglalkoztatás, hanem pénzügyi ellátás, a munkára nem alkalmasok esetében segély, a munkára alkalmasok esetében pedig rendelkezésre állási támogatás, ami 2011 szeptemberéig bérpótló juttatás volt, most meg foglalkozáshelyettesítő, de a lényege és a megítélése ugyanaz. Tehát rendszerbeli változás nincs, elnevezésbeli változás van a foglalkoztatás szervezésében, igen, és ez lényegét tekintve meg a finanszírozásban, hogy most már nem felülről nyitottan történik a foglalkoztatásnak a szervezése, de mindenképpen.

Megállapítja azt a zárszámadás, hogy itt egy jelentős létszámnövekedés történt. Tovább nőtt az aktív korúaknak az a csoportja, amely valamilyen módon ellátásra szorul, és úgy gondolom, hogy a 2012-es költségvetésben, ezeket a folyamatokat látva, az egyik legfontosabb és tervezés szempontjából leginkább átgondolandó dolog ez lesz. Mert ez feszítő lesz. Tehát itt a foglalkoztatásban 2012-ben lehet, hogy lesz javulás, de hogy áttörés nem lesz, az egészen biztos. Ez azt jelenti, hogy százazreknek kell valamilyen módon a mindennapi megélhetéséhez valamilyen módon támogatást adni. Biztosítani már nem tudjuk, ez látszik, tehát az államkassza erre nem képes, de valamilyen módon mégis támogatást nyújtani.

A 2010-es költségvetés, az azzal az elképzeléssel született, és itt látok kemény információhiányt, itt azt írják, hogy a szakmai kritikák ellenére semmiféle intézkedés nem történt, a szakmai kritika az pénzügyi kritika volt, és arról szólt, hogy a 2009-ben elindult programot 2010-ben mindjárt fojtsuk is meg, csökkentsük le a foglalkoztatás időtartamát napra is meg hónapra is, és akkor majd minden rendben lesz a költségvetéssel. Igen ám, de a Bajnai-kormányoknak ez egy kiemelt programja volt. Tehát hogyha egy kiemelt programhoz nem biztosítjuk a forrásokat, akkor hát mit mondhat magáról egy kormány?

És azért elmondanám, hogy az volt az elképzelés, hogy a költségvetés finanszírozása, tehát az önkormányzati finanszírozásból próbáljunk meg más szektorokba kiegészítő piaci, úgymond piaci forrásokat bevonva átírányítani több embert. Ezért volt az, hogy nagyon is megváltozott a program, hiszen állami és önkormányzati többségi tulajdonú cégek is alkalmazhattak volna közfoglalkoztatottat. A szociális támogatás átvihetővé vált a vállalkozásokhoz bértámogatásként, és hát aztán azt nem mondom, hogy a közoktatási kérdést szakképzés egészítette ki, mert gyakorlatilag nem ez a lényeg. Együttműködés alakult ki az FVM Vidékfejlesztési Irodájával. Mi volt a probléma? Az volt a probléma, hogy egy ilyen, nem az önkormányzatokra fókuszáló, hanem több szereplőt mozgató közfoglalkoztatáshoz kell egy intézmény, kell valamilyen háttér, ami ezt szervezi, felméri a kínálatot meg felméri az igényt. Meg egyáltalán, a vállalkozókat meg a cégeket abba a helyzetbe hozza, meg az állami infrastruktúra kezelőket, hogy tudják, hogy van ilyen lehetőségük, és tervezzék. Ennek érdekében az OFA-nál létrejött egy foglalkoztatási és szociális fórum, amelynél az eredeti elképzelés az volt, hogy ez egy hálózat kiépítésével megteremti a kistérségi decentralizált intézményrendszerét annak, hogy ez megtörténjen.

De hát a kormányváltás miatt és az akkor elhangzó szövegek miatt ebbe az irányba igazából nem történtek lépések. Tehát ez megmaradt központi szinten, és mondjuk

mindenképpen adott okos javaslatot arra, hogy hogyan lehetne módosítani, és közben tartani ennek a költségvetési részét, és nagyjából 2011-ben úgy látom, hogy efelé hajaz a dolog. Mert ugye az volt a javaslat, hogy tegyük kétlépcsősé a közfoglalkoztatást. Legyen egy rövidített idejű, tulajdonképpen komolyabb feltételek nélkül hozzáférhető, vagy akár feltétel nélkül, a korábbi rendszerben finanszírozott foglalkoztatás, de ez tényleg megkurtított idővel, és utána az értékteremtés irányába elmozdítva egy pályázati rendszeres foglalkoztatás történjen, hogy építkező jellegű legyen, és mindenképpen össze kelljen fogni az önkormányzatoknak és a helyi társadalom szereplőinek annak érdekében, hogy a helyi társadalom szükségleteire reagáló, azt kielégítő foglalkoztatási formák jöjjenek létre.

Tehát én azt gondolom, hogy egyrészt a létszámnövekedés, másrészt ez az elképzelés, aminek ott vannak a nyomai egyébként a minisztériumi anyagokban, az általam készített összefoglalóban, tehát nem arról volt szó, hogy megvontuk a vállunkat, beírtunk egy hülye számot, lesz, ami lesz, hanem arra készültünk, és ennek megvannak a javaslatai, hogy hogyan lehet ezt közben tartani, mit kellene csinálni év közben. Hiszen a közfoglalkoztatási terveket, azokat sajnos az önkormányzati költségvetésekkel együtt kellett elfogadni, tehát márciusra; az egész ügynek a szervezése áprilisban indulhatott volna, és ismert, hogy akkor választás volt és kormányváltás. És ezért nem mentegetni akarom magam, hanem úgy gondolom, hogy ezt az ügyet jóval tovább menedzselni azzal lehet, hogy ezekből a gondolatokból mindenképpen alkalmazni kell. És nem az én gondolataim, ennek a foglalkoztatási és szociális fórumnak a nagyon jeles szakmai résztvevői fogalmazták meg, és én ezért látom fontosnak, hogy valamilyen grémium ebben az ügyben tovább is működjön, és ne csak a minisztériumi szakapparátus dolgozzon rajta, mert mindenképp kapnának segítséget, hogyha a gyakorlatban ilyen ügyekkel, résztvevőkkel szorosán együtt dolgoznának. S ezzel együtt én azt gondolom, hogy tavaly a 160 milliárdból 106 milliárd foglalkoztatásra ment. Az idei 60 milliárdból meg 12 ment foglalkoztatásra.

Tehát azért társadalompolitikailag mégiscsak helyesebb, hogyha abba az irányba megyünk, hogy ha már fizetünk – hiszen az idén huszonvalahány-milliárdot már átcsoportosítottunk segélyekre, ha jól emlékszem, egy költségvetés-módosítással, és nem a foglalkoztatásra – tehát költünk erre a társaságra, akkor talán nem ezzel a megoldással kellene próbálni előrelépni. Pénzbeli kifizetést valósítunk meg, miközben az a hitvallásunk nekünk is meg az új kormánynak is, hogy az embereknek munkát, elfoglaltságot és kereseti lehetőséget adjunk. Nem kéne egymásra kígyót-békát kiabálni, én igyekszem ettől tartani magam és mindenben a jót keresni, de azt gondolom, hogy a 2009-től eltelt időszak gyakorlati végrehajtóinak, szociális szakembereinek a tapasztalatai alapján érdemes átgondolni azt, ami itt történik és folyik, és pénz nélkül ez nem megy. Hatvannégy milliárdból nem lehet csodát csinálni. Itt nem kell számháborúba keveredni, hogy kétszáz ezer ember, mert az idei adatok alapján az átlagos foglalkoztatási idő két hónap, nyolcvan százalékban négy órában. Tehát az a negyvennyolcezer forint, amiről miniszterelnök úr beszélt, az huszonnégyezer. Kevesebb, mint a RÁT vagy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Szó nincs tehát arról, hogy ösztönzik a munkára az embereket. Ez a rendszer elriasztja, meg arra kényszeríti, hogy elbújjon előle, hiszen rosszabbul jár, ha dolgozik, mintha nem. Ennek persze lehet megoldása az, hogy a huszonnyolcezer-öttszázat levesszük, de hát azt tudjuk, hogy a megélhetés költségei milyenek.

Nos, tehát én úgy gondolom, hogy az Út a munkához programot romhalmazzként meg helyreállítandó romhalmazzként bemutatni, enyhén szólva túlzás; 2011-ben nem szerencsés lépések születtek, és akkor nagyon kulturáltan fogalmazok, és úgy látom, hogy a kormány igyekszik ebből menekülni. Én olvastam Nátrán Roland helyettes államtitkár úrtól egy nyilatkozatot, hogy 120 milliárdot ígért jövőre, hát őszintén remélem, hogy lesz annyi, mert nagyon kellene. Hiszen azoknak az embereknek a száma sajnos az idei statisztikák alapján is folyamatosan nő, akik kiszorulva a munkaerőpiacról, kiszorulva az egyéb ellátásokból ide

csúsznak, és hogyha itt nem tudunk megfelelő forrásokat ide csoportosítani, akkor tovább fog romlani az a helyzet, amit mi ott Északkelet-Magyarországon nap mint nap megélünk. Nem véletlenül kérdeztem, hogy hány milliárd, ugye. Ha egy ilyen adócsökkentés 50-60-70 milliárd, akkor meggondolom, hogy az 50 és 500 millió forint közöttieknek az utolsó négy hónapra adok-e ennyit, vagy pedig azt mondom, hogy ezt jó célra költöm el, többletforrásként. Ez nyilván egy társadalompolitikai felfogás és elképzelés.

Összességében a költségvetésről azt tudnám mondani, itt egy kérdéshez hozzászólva, hogy ez az átláthatóság nagyon nehéz kérdés. Nyilvánvalóan az ellenőrző szerv ebből a szempontból kell hogy nézze, én meg úgy, mint volt kormányzati ember is, meg akár parlamenti képviselőként is azt mondtam, hogy a költségvetési összehasonlíthatóság igényei nem írhatják felül egy kormánynak a kormányzati szervezetre vonatkozó elképzeléseit. Tehát ezzel bizony meg kell birkózni, de azért mi hallottunk olyat, hogy az átalakítás nem volt olyan könnyű, hogy másfél-két hónapig nem voltak alapító okiratok, tehát hogy inkább az a probléma, hogy egy ilyen volumenű átalakításnak a lemenedzselése, úgy tűnik, nem egy egyszerű dolog. Mi természetesen a korábban kifejtett véleményekkel együtt úgy gondoljuk, hogy nem vitatjuk azt, hogy akár szükség is lehetett beavatkozásra annak érdekében, hogy a hiány tartható legyen, de hát nyilvánvalóan mi nem ilyen intézkedésekben gondolkodtunk volna, mert úgy gondoljuk, ezeknek a hosszú távra nyúló hatása 2011-ben jelentkezett igazán, és Magyarországot, úgy tűnik, leszakítja az európai féltekétől növekedés szempontjából, valamint előrevetíti egy súlyos recesszióknak a képét, ami ma még nem is elképzelhető szociális feszültségekkel járhat. Nem a szegény emberek, hanem abszolút a középosztály tekintetében is.

Úgyhogy mi emiatt a törvényjavaslat elfogadását nem támogatjuk, mert a zárszámadás indoklása, a konkrét adatok figyelmen kívül hagyásával, szövegszerűen nem a valós folyamatokat és összefüggéseket mutatja be. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Baráth Zsolt képviselő úré a szó.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Nem akarom senki idejét rabolni, de vissza kell térnem az eredeti kérdéseimhez, és akkor megpróbálom ugyanazokat még egyszer föltenni, mert már többedjére vagyok olyan helyzetben, hogy nem tudom elfogadni a kormány szakértői által adott válaszokat. Tehát akkor még egyszer. Az ÁSZ-jelentés azt mondja, a tárcák a HM és az NGM kivételével betartották a kormányhatározat 2-4. pontjában előírt tilalmakat. A HM-fejezetnél az állományba nem tartozók juttatásai a szerződéskötési tilalom ellenére jelentősen megnövekedtek, az eredeti előirányzathoz képest a teljesítés 135,2 százalék volt. A szerződéskötésekre vonatkozó előírások betartásának ellenőrzéséhez szükséges dokumentáció a pénzügyi és a számviteli feladatokat ellátó HM KPH-nál nem állt rendelkezésre. Azért kérnék erre akkor önöktől választ, mert hogyha nem kapok erre konkrét választ, a konkrét kérdésre, akkor olyan kóbor gondolatok járnak az agyamban, hogy itt is munkahelyteremtés történt, fű alatt, vagy egy afganisztáni misszióknak a fű alatti finanszírozása zajlott. És akkor ebből különféle következtetéseket is le lehet vonni. Tehát oszlassák el a kételyeimet.

A másik pedig a nyugdíjak reálértéke. Hogyha 1,9 százalékkal csökkent, akkor mennyire volt inflációkövető? A tavalyi infláció, emlékezetem szerint, 4,9 százalékos volt. Akkor erre a konkrét kérdésre is próbáljanak már nekem konkrét választ adni, hogy mennyire volt. Ugyanis ezt ígérték többek között, hogy a nyugdíjasoknak a nyugdíjak reálértéke inflációkövető lesz. Na, most ez követő, mert hogyha alul van, követi, de hát nem éri el. Köszönöm.

ELNÖK: Talabér Márta alelnök asszonynak adom meg a szót.

TALABÉR MÁRTA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Azzal kezdeném, hogy ezt a költségvetést, aminek a zárszámadását tárgyaljuk, még az előző kormány nyújtotta be. Az Orbán-kormány ezt ugye gyakorlatilag a második félévtől változtatta és módosította, tehát amikor a szocialisták azt mondják, hogy ők ezt nem fogják támogatni, akkor részben a saját maguk által benyújtott költségvetést nem fogják támogatni.

Csak röviden szeretnék arra reagálni, amit Szűcs Erika képviselő asszony mondott az Út a munkába programmal kapcsolatosan, annak a pozitívumait kiemelve. Azért azt ne feledjük el, hogy a Bajnai-kormány erre a programra nem tervezett egész évre fedezetet. Tehát nagyon szép dolog arról beszélni, hogy ez milyen jó program volt, csak a költségvetési fedezetet nem biztosították hozzá, tehát ha akartuk volna sem tudtuk volna végigvinni. A másik pedig, hogy az út a munkába vitt-e, avagy sem. Aki nyomon tudta követni azt a programot, az tisztában volt vele, hogy a legkevesebben jutottak vissza a munka világába ennek a programnak a kapcsán. Azt is mondta a képviselő asszony, hogy lehetőséget adni, ez volt a cél. Igen, lehetőséget adni nagyon fontos, én azt is látom, hogy megpróbálunk helyben – én Várpalotán vagyok polgármester – lehetőséget adni nagyon sok embernek, és azt is látom, hogy nagyon nehéz a közmunkában, Start-munkában részt vevő emberek esetében elérni azt, hogy akár a legegyszerűbb munkákat is elvégezzék, akár négy órában, olyan módon és minőségben, ahogy az elvárható lenne. Nagyon sok esetben majdnem azt lehetne mondani, hogy szinte egy az egyben kellene melléjük egy felügyelő, aki a munkavégzésre rá tudja őket szoktatni, vagy meg tudja velük tanítani annak a munkának az elvégzését, amit elvárnánk a helyi közösség érdekében. Tehát azt gondolom, hogy a probléma, az meglehetősen összetett. Egyébként nemcsak Észak-Magyarországot érinti, hanem nagyon sok területét az országnak.

Azonban azt gondolom, hogy ennél fontosabb talán, hogy a 2010. év legfontosabb változása az volt, hogy két ütemben léphettek vissza a magánnyugdíj-pénztári tagok a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. A kötelező magánnyugdíj-pénztári rendszer átalakításának eredményeként közel 97 százalékban kötelező magánnyugdíj-pénztári tag került vissza az állami nyugdíjrendszerbe, és nem érte el a százezret azoknak a száma, akik a magánnyugdíjpénztárakban maradtak.

A kormány jelentős szerepet szán az államadósság csökkentésének, hiszen a 2011 októberében és novemberében lejáró hitelek részben a magánnyugdíjpénztárakból átkerült kötvényekből kívánja kiegyenlíteni. Az összesen 4 milliárd eurós államadósság-csökkentés 3 milliárd eurós részét pedig a Magyar Nemzeti Banknál vezetett, és a kormány döntési kompetenciájába helyezett devizatartalékból kívánja csökkenteni. Ezzel az intézkedéssel az államadósság GDP-hez viszonyított aránya 73 százalékra csökken.

A szociális ágazathoz tartozó intézményeken belül az állami intézetek kiadási előirányzata 800 millió forinttal nőtt 2010-ben. A gyermek- és ifjúsági intézmények tervezett kiadásai 400 millió forinttal nőttek, amelyből 196 millió forintot tett ki a működési kiadások növekedése. 2010-ben, a kormányváltást követően megváltozott az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet jogállása, feladat- és hatásköre. Az intézet kiadási előirányzata 2010-ben 1 milliárd 617 millió forinttal nőtt, így a módosított előirányzat 5 milliárd 183 millió forint lett. A 2010. évi tény ezzel szemben az eredeti előirányzat 78,8 százaléka lett. Az intézmény feladatainak átalakítása részben összefügg a korhatár alatti rokkantnyugdíjrendszer átalakításával, illetve annak a felülvizsgálati rendszernek a kidolgozásával, amely a Széll Kálmán-tervben megfogalmazásra került. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium családi támogatások módosított előirányzata 461,8 milliárd forint volt, ami gyakorlatilag száz százalékban teljesült.

Én arra kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a törvénytervezet elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Akkor én szeretnék még utolsó körben reflektálni.

Az egyik fontos dolog, ez az általános részhez tartozik, és részben örülök annak, hogy több mindenben egyetértünk államtitkár úrral, például a leltár kérdésében. Viszont azt mindenképp le szeretném szögezni, és szerintem államtitkár úr is tudja, hogy a költségvetésnél és a zárszámadásnál azért van egy negyedik lényeges elv, ez pedig pontosan a lényegesség elve. Amikor arról beszélt államtitkár úr, hogy hatvan centis paksamétát kapunk egy zárszámadáskor, azzal pontosan az a baj, hogy rengeteg olyan ballasztanyagot kapunk, amelyre nincsen szükségünk egy ilyen anyagnak a megtárgyalásánál. Épp a NEFMI az, hogy kiemeljem ugyebár, amelyik hatszáz oldalnyi szöveges indoklást adott a zárszámadási törvényhez. Hát én úgy gondolom, hogy még a benyújtástól kezdve sem biztos, hogy ha valaki folyamatosan ezzel foglalkozna, el tudta volna olvasni csak a NEFMI-nek a szöveges indoklási részét. Visszatérve, gyakorlatilag minékünk az a kérésünk és azt szeretnénk, hogyha abba az irányba menne el a költségvetés szerkezete, hogy jóval kevesebb szöveges anyagot, ballasztanyagot tartalmazzon, viszont igen, a címsorokból, azokból legyen több, tehát hogy ne hatszáz oldalnyi szöveges anyagot adjanak a kezünkbe, az legyen inkább csak hatvan oldal, és ehelyett mondjuk hat oldallal több legyen a címsor. Akkor sokkal előrébb tartunk, legalábbis nyugat-európai mértékkel mérve, vagy afelé fogunk közelíteni. Tehát ez egy ilyen általános jellegű dolog, amit szerettem volna kiegészíteni.

A másik, hogy akkor azt kérném Gerencsér Balázs úrtól, hogy majd a Kiút programnak az elszámolásáról is tegyenek már meg egy tájékoztatást, kérje meg a kollégáit, hogy küldjék el a bizottságunknak, hogy pontosan hogy is történt az elszámolás.

Egyetlenegy kérdés van, és ezt talán Késedi Ferenc úrnak címezem, hogy ön elmondta, hogy minden törvényi kötelezettségének eleget tett már a kormányzat a 2010. évben a nyugdíjmelékek tekintetében, ennek ellenére ugye kétszázalékos, vagyis hát 1,9 százalékos reál nyugdíj-csökkenés következett be. Ez akkor konkrétan minek is köszönhető? Ha minden igaz, legalábbis én úgy gondolom, akkor ez a Bajnai-kormány a 13. havi nyugdíjfelvételével kapcsolatos, tehát hogy gyakorlatilag elvették a szocialisták idejében a 13. havit. Ezt szeretném pontosan tudni, hogy ez minek a következményeként állt elő, ez az egyetlenegy ilyen kérdésem van.

Megkérdezem még egyszer képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Ha nem, akkor viszontválaszra megadom a szót, és majd kérem Lődiné Cser Zsuzsanna asszonyt is, hogy ő is külön válaszolja meg két körre is visszamenőleg a gondolatokat.

Államtitkár úré akkor elsőnek a szó.

Viszontválaszok a hozzászólásokra

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. Vágó Gábor képviselő úr két dolgot említett, az egyik az összehasonlíthatóság, amire kitért Szűcs Erika képviselő asszony, illetőleg elnök úr is. E tekintetben azt tudom mondani, hogy a benyújtott törvényjavaslat számomra összehasonlítható módon bemutatja minden egyes előirányzatnál az eredetileg jóváhagyott kiadási számot, majd a teljesülést. A sokat említett fejezeti kötetek ezen túl bemutatják az eredeti törvényi előirányzatot, törvényi módosítást, az úgynevezett fejezeti minisztériumi hatáskörben végrehajtott módosítást és a teljesítést. Azt gondolom, hogy nagyon hosszú adatsort mutatunk be arra, hogy az eredeti számhoz képest hogyan jutott el az adott minisztérium vagy fejezet a kiadás teljesítéséhez. A szöveges indoklások pedig pont ennek a magyarázatát tartalmazzák. Azzal egyetértek, hogy irgalmatlan ez az adattömeg, és így összességében nehezen hasznosítható, abszolút egyetértek azzal, hogy lehetetlen feladat elejétől a végéig végigolvasni. Azt gondolom, hogy ezt a

lehetetlenséget oldják föl azok az általános indoklási mellékletek, amelyek például a központi költségvetésről vagy az államháztartásról egy összefoglaló táblában mutatják be a főbb kiadásoknak és a bevételeknek az alakulását, illetőleg azok a táblázatok, amik a makrogazdasági paraméterek változásáról szólnak.

Ezzel együtt értem, és világos az, amit elnök úr, illetve több képviselő megfogalmazott, azt szeretném jelezni, hogy lehetetlen feladat egyszerre minél részletesebb és pontosabb információkat kérni, amit nagyon sokan megfogalmaznak, többször az ÁSZ is, és a kezelhetőséget tartani. Én azt gondolom, hogy az összehasonlíthatóság, illetve az összevont adatoknak a rendelkezésre állása, az biztosított, mondom azzal, hogy fejlődésre mindig van lehetőség.

Vágó Gábor úr a jóléti állam leépítését említette. E kapcsán azt szeretném mondani, hogy pont ilyen összefoglaló táblázatban, például a 375-376. oldalon bemutatásra kerülnek, új OECD-nómenklatúra alapján az állami kiadások közül a jóléti jellegű kiadások. Itt is van három fő csoport: mennyit fordított az állam oktatásra, egészségügyre, társadalombiztosításra. Azt tudom mondani, hogy nemzetközi összehasonlításban, akár hogyha európai uniós adatokat nézünk, akár OECD-adatokat, a jóléti jellegű kiadások, azon belül is a társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatások Magyarországon magasabbak, mint az OECD-átlag vagy mondjuk a közvetlen versenytárs visegrádi országoknak az adatai.

Ha megnézzük a 2010. évi eredeti számokat és a teljesítési számokat, akkor azt látjuk, hogy összességében a jóléti kiadásoknál nem történt ilyen jellegű leépítés. A jóléti jellegű kiadások a tervhez képest magasabban teljesültek 2010-ben. Azt azért itt megjegyzem, hogy amikor versenyképesség-növelésről beszélünk, és arról, hogy a versenytársaink hol hagynak le minket, és arról, hogy egy konszolidált államháztartás az alapfeltétele a versenyképesség növelésének, azt látni kell, hogy pont ez a terület az, ahol sokat ad az állam, és természetesen bizonyos területeken itt még a kiadások vagy bevételkiesések növekedése is tudatos döntés volt. Gondolok itt a családtámogatásokra és a gyermekvállalást ösztönző adórendszerre. Ez már át is köt Szűcs Erika képviselő asszony észrevételére, aki az egyikben említette a 2010. évi zárszámadás tanulságainak a levonását a születésszámok csökkenése, a bölcsődei program kapcsán. Azt gondolom, hogy ezeket a kormány megpróbálja kezelni, épp az említett adórendszeri változásokkal vagy a bölcsődeépítés támogatásának a növelésével.

Ami az Út a munkához programot, az új közmunkát, illetőleg majd a 2012. Start munkaprogramot érinti, én azzal egyetértek, hogy a korábbi időszaknak a pozitív és negatív tapasztalatait egyaránt figyelembe kell venni. Az átfogó cél, az egyébként nyilván az, amit képviselő asszony megfogalmazott, hogy minél többen munkából szerezzenek jövedelmet; az a korábbi bérpótló juttatás vagy foglalkoztatáshelyettesítő támogatás, amelyet az önkormányzatok kifizetnek, és valóban ennek az összege idén 25 milliárd forinttal került megemelésre, ez lehetőség szerint minél kisebb legyen. Nyilván ez akkor tud megvalósulni, ha minél többen munkából szereznek jövedelmet. Én azt nem tudom perpillanat megmondani, hogy a jövő évi költségvetésben az idei előirányzott 64 milliárd forintos közmunkakiadáshoz képest mennyi lesz az összeg. Itt tetszett említeni, hogy Nátrán helyettes államtitkár úr említett egy számot. Nyilván ezt a 2012. évi költségvetési törvényjavaslat fogja tartalmazni, de a kormány törekvése az, hogy minél többen ne segélyből – és ilyen szempontból a foglalkoztatáshelyettesítő támogatás, azzal együtt, hogy közmunka része is van, komoly segélyelemeket tartalmaz –, tehát ne segélyből, hanem munkából éljenek meg. Ez azt jelenti, hogy minden bizonnyal jelentősen növekedni fog jövő évben a Start munkaprogramnak a forrása. Azzal együtt, hogy nyilván a költségvetési fegyelem érdekében reálisan kell megtervezzük a számokat, tehát a növekedést, azt úgy kell meghatároznunk, hogy az valós legyen és elég legyen. Tehát egy zártkasszás rendszerben célszerű meghatározni a forrásokat.

Baráth Zsolt képviselő úr kérdése kapcsán, itt az ÁSZ-jelentésben az szerepel, hogy két fejezet nem teljesítette a kormányhatározatban szereplőket. Ugye, ez a konkrét

kormányhatározat, ez a 1132/2010. kormányhatározat, amely valóban generális szabályként megtiltja a jutalomjellegű kifizetések teljesítését, új szerződések megkötését. Azt ugyanakkor el kell mondjam, hogy a kormányhatározat 5. pontja, rendkívül indokolt esetben, egyedi felmentési lehetőséget adott, és az egyedi felmentést a közigazgatási és igazságügyi miniszter és a nemzetgazdasági miniszter együttesen adhatta meg. Tehát én azt feltételelem, hogy nem a jogszabály megsértéséről, jobban mondva nem is jogszabály, ez a jogi irányítás egyéb eszközének minősül definíció szerint ismereteim szerint a kormányhatározat, tehát nem a kormányhatározat be nem tartásáról, hanem a kivételekről és az engedélyezésről van szó. De ha a képviselő úr igényli, akkor a konkrét fejezeteknél utánanézve írásban tudunk visszatérni erre a kérdésre, amennyiben erre szükség van.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Megköszöném, már csak azért is, mert az eredeti kérdés, az ugye egy összehasonlítás volt, hogy a családtámogatások és a szociális juttatások, amik nekem a szememet csípték, 10,4 milliárd forinttal maradtak el a törvényi előirányzattól, és gondolom, hogy azért egy adatokkal dolgozunk, mert hogy ez mennyire vitatható. De akkor megköszöném ezt az írásbeli választ.

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Jó, írásban válaszolunk, azzal, hogy családi támogatásoknál nem volt visszatartás. Tehát hogy normatív jellegű támogatásoknál valamilyen okból automatikusan alacsonyban teljesült a kiadás, az nem kormányzati intézkedésnek, hanem demográfiai folyamatoknak, és a többi, tudható be. De a konkrét HM-NEFMI-kérdésre akkor írásban reagálunk képviselő úr felvetésére.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm.

BANAI PÉTER helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A nyugdíjak reálértéke többször szóba került. A kulcs az, azt hiszem, amit elnök úr mondott, az egyik kulcs, hogy a 13. havi nyugdíjnak a megszüntetése, az automatikusan a korábbi, még 13. havi nyugdíjat tartalmazó bázishoz képest a nyugdíjak csökkenését eredményezi. Az indexálások kapcsán csak ismételni tudom azt, amit Késedi úr említett, a törvényi kötelezettséget természetesen teljesítette a kormány, a november havi emelésre az 1-8. havi KSH-tényinflációs adatok alapján került sor. A legfrissebb inflációs előrejelzések alapján került tehát meghatározásra az emelés mértéke. Az éves infláció egyébként az év egészét tekintve 4,9 százalék volt 2010-ben.

Végezetül elnök úr felvetésére azt gondolom, talán az elején reagáltam, mértem az észrevételeket, és ha szabad ezt mondanom, a kormányon belül is rendkívül sok vita van arról, hogy milyen irányban célszerű továbbfejleszteni a zárszámadás és a költségvetés struktúráját. Én azt gondolom, hogy a jövő években, nem tudom még, hogy pontosan mikor, de kormányzati cél, hogy a jelenlegi struktúra változzon. Valószínű, hogy ez a 2012-es költségvetési törvényjavaslatban még nem fog szerepelni, de '13-tól már nagyobb valószínűség szerint egy más szerkezetű és struktúrájú költségvetést fog a kormány betervezni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, és akkor Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonynak adnám meg a szót.

LŐDINÉ CSER ZSUZSANNA (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót, és azt a megtisztelő figyelmet, amivel ön és képviselő urak is forgatták az ÁSZ-jelentést, mert akkor azt gondolom, nem dolgoztunk hiába. Szeretném elmondani, hogy amíg az ÁSZ-nak törvényi kötelezettsége, hogy véleményezze a költségvetés végrehajtásáról szóló

javaslatot, természetesen a prezentációs rendszerrel kapcsolatos problémát folyamatosan jelezni fogjuk, amíg ez törvényileg nem fog rendeződni.

A módszertannal kapcsolatban, amit a NEFMI, Baráth Zsolt képviselő úr idézett is, a korlátozott vélemény... – jaj elnézést, elnök úr idézett is –, a korlátozott véleményünket megalapozó megjegyzésekkel, és itt az NGM képviselőjének az észrevételeire is reagálnék, a függeléknek a 294. oldalán látszik a második bekezdésnél, hogy az egy ferde bekezdés. Tehát azokra a sorokra, ahol a mi megállapításainkra az ellenőrzött részéről észrevétel érkezik, teljesen természetes, hogy kötelességünk az észrevételt megjeleníteni, ez az idézőjel és a ferde. Ahogy a felvezető mondat is utal rá. Tehát ha erre a sorra az ellenőrzőtől észrevétel jött volna, itt a 2016/2-re gondolok, amire azt mondta volna, vagy a 2016/1-re, amire az NGM képviselő azt mondta, hogy nem úgy volt, ahogy itt le van írva, akkor lett volna lehetőség, hogy amit a NEFMI augusztus 5-én kelt észrevételében tett, azt megjelenítsék, és akkor az itt lenne.

Az ÁSZ a módszereit tekintve nem olyan, mint egy munkaügyi ellenőrzés, hogy rajtaütésszerűen lepi meg az ellenőrzöttet, hanem ismert módon, a módszertanban leírva, előre értesítve, a módszertan szerint kiválogatva közli, hogy a kincstári adatbázisból mely sorokat szeretné ellenőrizni. Azt átadja az ellenőrzöttnek, természetesen ez egy hosszabb folyamat. Tehát én azt gondolom, hogy itt nem egy egynapos költözés vagy egy kétnapos akadály lett volna, hanem akkor egyrészt lett volna idő elővenni az iratokat, másrészt pedig lett volna észrevételezés, hogyha ez más okból adódott. A hibahatár, az a kiadási főösszegnek a két százaléka, tehát hogyha ezeket meghatározzák, összesen a hibát, akkor tudjuk ezt a korlátozó véleményt adni, ezt fontosnak tartottam elmondani. Egyebekben meg szeretném megjegyezni, hogy az ÁSZ hivatalos álláspontja, hogy bár a 2010. évben országgyűlési választások voltak Magyarországon, összességében mégis egy kézben tartott költségvetés került végrehajtásra. Amit még a felelősségre vonással kapcsolatban, hogy lesz-e következménye az itt leírtaknak, szeretném felhívni a képviselő urak és hölgyek figyelmét, hogy elfogadták az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvényt, aminek a 33. paragrafusa, első bekezdés, pontosan erről szól, és az indoklásban is szerepel, hogy a törvény szándéka, hogy felszámolja a következmények nélküli ellenőrzéseket. Tehát itt a 33. paragrafus környékén van leírva az, hogy az ellenőrzött szervezetnek intézkedési kötelezettsége van, és a további bekezdésekben azt taglalja, hogy mi történik akkor, ha nem. A felsorolt intézkedések, ezt a 8. bekezdés írja, hogyha az előzőekben felsorolt intézkedések nem vezetnek eredményre, akkor pedig az Állami Számvevőszék elnöke kezdeményezheti, hogy az Országgyűlés illetékes bizottsága tárgyalja meg a jelentést és annak megállapításait, valamint meghallgathassa az ellenőrző szervezet vezetőjét is. Köszönöm szépen, csak ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Akkor szavazás következik. Tisztelt Képviselőtársaim, szavazás előtt az újabb helyettesítéseket ismertetném. Ágh Péter képviselő urat Talabér Márta helyettesíti, Kapus Krisztián képviselő urat Iván László professzor úr helyettesíti.

Határozathozatal

Igen, köszönöm, akkor szavazás következik. Aki a T/3927. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6 nem. Tartózkodás nem volt, a bizottság a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát támogatja.

A bizottsági előadók állítására ez alkalommal nincs lehetőség, ugyanis a többségi és a kisebbségi véleményt is a költségvetési bizottság fogja majd prezentálni. A kisebbségi vélemény elkészítésére kétféle lehetőség van. Vagy egy közös véleményt fogalmazzunk meg írásban, vagy pedig a pártok külön-külön fogalmazzák meg ezt a kisebbségi véleményt, és

kerüljön a költségvetési bizottsághoz. Személy szerint úgy gondolom, lehet, hogy az lenne jó, ha külön-külön fogalmaznánk meg. Nekem az lenne a kérésem, hogyha ezzel egyetértenek a jelenlévők, hogy három órára kellene titkár úrnak eljuttatni a kisebbségi véleményt és a többségi véleményt is, igen, természetesen.

Jó. Ezzel ezt a napirendi pontot le is zárom, köszönöm szépen a részvételt a minisztérium részéről és az Állami Számvevőszék részéről is.

A második napirendi pont az Egyebek. Egyebekben Vágó Sebestyén képviselőtársam jelezte, hogy szeretné felhívni a figyelmet. Tessék.

Egyebek

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a lehetőséget. Egyebek napirendben egy érdekes eseményről, illetve folyamatról szeretnék beszámolni a bizottsági tagok részére. Főleg azért, mert apropóját adja a legutolsó bizottsági ülésünk is, amikor a szabálysértési törvényeknek a módosításáról volt szó, a hajléktalanokat érintő kérdésben. Természetesen ehhez alapot adott egy előtte lévő törvénymódosítás, ami érdekes módon a hajléktalanokat is érintette, de bizottságunk még nem tárgyalta 2010 végén – ez csak ilyen zárójeles megjegyzés volt –, éppen ezért érveinket ütköztetni csak így, a szigorítás révén lehetett a bizottságon belül. És akkor jöttek olyan hangok kormánypárti képviselők részéről, hogy nem kell féltenuünk a hajléktalanokat, ugyanis ezeket a rendelkezéseket, illetve ezeket a törvény adta lehetőségeket csak azokon a településeken, illetve városokban fogják bevezetni, ahol lehetőség van a hajléktalanok bármilyen szociális ellátást igénybe venni.

Ehhez képest augusztus végén a Tatabányai Megyei Jogú Városi Önkormányzat, fideszes többségű önkormányzat, módosította a közterület használatáról szóló rendeleteit, és ebbe belevette a törvény adta lehetőséget, illetve a szigorítás lehetőségét, amire az Országgyűlés hatalmazta föl tulajdonképpen közvetett módon őket. Így szabálysértési eljárás alá vonható az a személy Tatabányán január 1-jétől, aki közterületen életvitelszerűen tartózkodik, illetve az ingóságait ott tárolja. Érdekes módon nem ezt hallottam kormánypárti képviselőktől, tudomásom szerint több városban is megtették már ezt a lépést, azokkal a városokkal kapcsolatban információim, adataim nincsenek, de Tatabánya városával kapcsolatban vannak adataim, és elég komoly várólisták vannak a hajléktalanellátó intézményekben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vas Imre képviselő úr jelentkezett.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Igen, köszönöm szépen a szót. Tehát azt azért szeretném elmondani, hogy egyrészt ez a törvényjavaslat még nem került megtárgyalásra. Másrészt, mint a bizottsági ülésen is elmondtuk, abban az esetben, hogyha nem biztosított az ellátás, mondom, konkrétan a tatabányai önkormányzati rendeleteket nem ismerem, ezt sem, de ha nincs hajléktalanellátás, akkor a szabálysértési törvényben levő végszükség oka miatt nem lehet felelősségre vonni az egyébként utcán élőt. Tehát ezt akkor is kihangsúlyoztuk, a Csizi Péter képviselőtársam, hogy csak akkor lehet, ha van ellátás. Ettől függetlenül, hogyha lenne ilyen rendelet – ezt nem feltételezem a tatabányai önkormányzatról, nem tudom, mondom, tényleg nem értem –, végszükség miatt akkor sem büntethető. Tehát ezt mindenféleképpen figyelembe kell venni, mert ugye jelen esetben mi jogszabályt alkotunk, az elbírálás nem a mi feladatunk, és senki nem tett arra egyébként indítványt, hogy mondjuk a szabálysértési törvényből a végszükségre vonatkozó szabályokat vegyük ki. Úgyhogy ezt némileg kicsit hangulatkeltésnek érzem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vágó Sebestyén képviselő a szó.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Csak reagálni szeretnék, pont azért kezdtem azzal, hogy azt a törvényt, amit most alkalmazni tudtak többek között Tatabányán is, a mi bizottságunk nem tárgyalta, és az ezzel kapcsolatos érveinket először a szigorításnál tudtuk ütköztetni, és ott hangzottak el, és főleg az ön szájából, igen, az ön szájából hangzottak el ezek a kijelentések, ezért hoztam ide ezt a példát. Tehát nagyon jól tudom, hogy nem annak a törvénynek a vitájánál hangzottak el ezek az érvek, de véleményem szerint ugyanarról a témakörrel szóltak. Azt, hogy mi a végszükség, én nem akarok elkezdni jogászkodni, de a mai jogi, illetve diktatórikus helyzetben majd úgyis önök fogják eldönteni, hogy mi a végszükség, és majd a jó hajléktalanoknál végszükség lesz, a rossz hajléktalanoknál pedig nem. És ez nem hangulatkeltés, hanem ilyen a közhangulat Magyarországon. Köszönöm.

ELNÖK: Vas Imre képviselő úré a szó.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Azért azt kikérem magamnak, hogy ki fogja eldönteni, hogy végszükség; én úgy gondolom, hogy Magyarországon a törvényhozó és a bírói hatalom az elválasztva működik, ez így van a jelenlegi alkotmányban, a január 1-jétől hatályba lépő alaptörvényben, úgyhogy ezt bízunk a bíróságokra, illetve a bírákra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki még egyebekben bármit felvetni. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, akkor nagyon szépen köszönöm a mai munkát és további jó napot kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 7 perc)

Sneider Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia